БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 94 (7094)
АПРЕЛИИН 21
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Үглөөдэр агууехэ Ленин багшын түрэһөөр 85 жэлэй ой

* * *

Владимир Ильич Ленин «Правда» (1920 он) уншажа байна. ТАСС-эй фотохронико.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан столицын ажалшадай баярай суглаанууд болобо

Агууехэ вождь ба батша Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85-жэлэй ойе манай Эхэ ороной столицын ажалшад туйлай ехэ һайндэр болгон баяртай хүхюутэйгээр тэмдэглэжэ байна.

Эрдэмтэдэй московско байшангай харалгын зал. Владимир Ильич Ленинэй ехэ портрет сценын гүн дунда ургамал сэсэгүүдээр бүрхөөгдэн табяатай. «1870—1955» гэһэн тоо улаан бүд дээрэ алталагдан бэшээтэй. Энэ алдарта ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанда столицын Фрунзенска районой ажалшадай, партийна, советскэ болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд апрелиин 19-дэ ерээ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүд хүндэлэлэй президиумдэ һунгагдаба. В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой тухай элидхэлые КПСС-эй Московско городской комитедэй таһагые даагша нүхэр Котлярова хэбэ.

Баярай суглаанууд эгээл иимэ баярай оршон байдалда Москвагай бусадшье районуудта апрелиин 19-дэ үнгэрөө. Русаковой нэрэмжэтэ клубта үнгэрһэн Сокольническо районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй МГК-гэй секретарь нүхэр Марченко элидхэл хээ. Москвагай Первомайска районой заводууд, фабриканууд болон эмхи зургаануудай, партийна, советскэ болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан В. М. Молотовой нэрэмжэтэ энергетическэ институдай Культурын байшанда болоо. КПСС-эй Первомайска районой секретарь нүхэр Сотников элидхэл хэһэн байна. Куйбышевска районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан пионернүүдэй городской байшанда болоо.

Заводууд, фабриканууд болон министерствонүүдэй коллективүүдэй баярай суглаанууд апрелиин 19-дэ мүн лэ болоо. Баярай суглаануудта ерэгшэд В. И. Лениндэ зорюулагдаһан кинофильмнүүд болон концертнүүдые хараа.

(ТАСС).

Казаньда Ленинэй ябаһан газарнуудаар

КАЗАНЬ, апрелиин 18. (ТАСС). 17 наһатай эдир В. И. Ленин Волга дээрэхи энэ городто алдарта революционно ажал-ябуулгаяа эхилһэн юм. Казаниин ажалшад Владимир Ильичын байһан газарнуудта хабаатай бүхы юумэнүүдые наринаар сахижа байдаг.

Казанска университет. «В. И. Ульяновай (Ленинэй) нэрэмжэтэ» гэһэн алталмал үгэнүүд энэ байшангай фронтондо бэшэгдэһээр 30 гаран жэл болоо. Студент Владимир Ильич Ленин 1887 ондо эндэ юридическэ факультедтэ һураһан юм. Байшангай нюур талада хадаатай мемориальна доска дээрэ ород ба татар хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн үгэнүүд Владимир Ульяновай эндэ һураһые гэршэлжэ үгэнэ.

Түүхэтэ актова залай 2-дохи дабхар. Революционно һанал бодолтой студентнүүд энэ зал соо 1887 оной декабриин 4/16-да 4 часай турша соо туйлай ехэ арсалдаа хэһэн байгаа, тэрээндэ В. И. Ленин хабаадалсаһан юм.

Актова залтай зэргэлээд юридическэ факультедэй № 7 аудитори байдаг. Тэрэ аудитори соо Владимир Ульянов лекци шагнадаг байһан юм. Мүнөө энэ аудитори В. И. Ленинэй музей болонхой. Музейн ханануудаар табитдаһан материалнууд, документнүүд болон фотографинууд, мүн нютагай уранзураашадай зураһан зурагууд В. И. Ленинэй университедтэ байһан үеые гэршэлэн харуулна.

Казанска университедэй ленинскэ аудиторидо жэл бүри олон мянган советскэ хүнүүд ерэжэ, ехэ һонирхолтойгоор харана. Хари гүрэнэйхидшье эндэ олоороо ерэнэ. СССР-эй арадуудай, мүн хари олон хэлэн дээрэ сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэнүүд музейн дэбтэртэ бэшэгдэнхэй.

Казанска университедэй 150 жэлэй ойе үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда манай бүхы ороной тэмдэглэхэ үедэ һуралсалай корпусой үүдэн тушаа талмай дээрэ студент-Лениндэ баярай оршон байдалда памятник нээгдэһэн байгаа.

Комлевой үйлсэдэхи байшанда мемориальна доска хадагдаа. Тэрэ байшанда 1887 ондо Ульяновтанай бүлэ ажаһууһан юм. Студентнэрэй революционно хүдэлөөндэ хабаадалсаһанайнгаа түлөө В. И. Ленин тэндэһээ түрүүшынхеэ арестовалагдаа һэн.

Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэдэ байдаг хоёр дабхар багахан модон гэртэ жэл бүри советскэ олон мянган хүн ерэнэ. 1888—1889 онуудта, Кокушкинска сүлэлгэһөө Владимир Ильичын бусажа ерээд байхада, тэрэ гэртэ Ульяновтанай бүлэ ажаһууһан юм. Тэрэ гэрэй нэгэдэхи дабхарай багахан комнато руу ороходоо хүнүүд сэдьхэлээ ехээр хүдэлгэнэ, юуб гэхэдэ, тэндэ В. И. Ленин ажаһуудаг ба хүдэлмэрилдэг байһан юм.

В. И. Ленинэй агууехэ замаа эхилһэн городой түхэл шарай танигдашагүй болотороо хубилаа. Эндэ олон тоото промышленна предприятинууд байгуулагдаһан байна. Урдань городой заха байһан газарта бүхэли кварталнууд болон районууд байгуулагданхай. Ленинэй нэрээр нэрлэгдэһэн болбсон түхэлтэй ехэ район байгуулагдаа. Мүн городой центртэшье олон тоото гоё һайхан һургуули, элдэб байшангууд баригдаһан байна. Городой центральна советскэ талмай дээрэ В. И. Лениндэ үнгэрэгшэ жэл асари ехэ памятник табитдаа.

В. И. Ленинэй ажал-ябуулга тухай Сибириин уранзураашын зураһан зурагууд

НОВОСИБИРСК, апрелиин 19. (ТАСС). В. И. Ленинэй сибирскэ сүлэлгэдэ байха үедэхи ажабайдалые харуулхын зорилгоор Сибириин урданай уранзурааша И. И. Тютиков 25 жэлэй турша соо ажаллажа байна. Нүхэр Тютиков энэ үе соо 30 шахуу ехэ зураг зуураа. Тэдэ зурагуудынь ороной элдэб музейнүүдтэ табяатай байдаг.

«Ленин Шушенска тосхон шадар (элһэн добо дээрэ)», «Ленин Юдинэй библиотекэ соо», «Ленин Красноярскда» гэжэ зурагууд, мүн олон тоото этюд Красноярска городой, мүн Шушенска тосхоной музейнүүдтэ табяатай.

Ленинэй Сибиреэр ябаһан нютаг бүхэндэ И. И. Тютиков ошоо. Уранзураашын шэнэ зураг «17 хүнүүдэй арсалдаан» гэжэ нэрэтэй юм. Минусинска округто сүлэгдэһэн социал-демокрадуудай зүблөөн тэрэ зураг соо харуулагдаха юм. Экономистнуудай үзэл бодолдо эсэргүү Ленинэй бэшэһэн бэшэг тэрэ зүблөөн дээрэ баталан абтаһан байгаа. «Шушенска таряашадтай Ленинэй агнуурида гаралга» гэжэ шэнэ зураг уран зураашын мастерской соо табяатай байна.

Партийна хүтэлбэриие тодорхой һайн болгохо

...үндэ индустриие улам саашань ...жээхэ, худөө ажахые эрид хүг...хэ ба арад зоной хэрэглэхэ ...нүүдые элбэг ехээр үйлэдбэрил...гэһэн зорилгонуудые амжалта...гаар дүүргэхын тулада, түбхын ...үүн партийна хүтэлбэриин арга ...дые эрид шууд һайжаруулха хэ...тэй. Арад ниитэтэй улам нягта ...саатайгаар хүдэлмэрилхэ, тэдэн...саг үргэлжэ түшэглэхэ, ажалдаа ...н хойрогоор хандадаг ябадалые ...ы усадхаха гээшэ партийна ор...изацинуудай шухала зорилгонуу...й нэгэниинь мүн.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ...нумэй һүүлээр партийна хүтэлбэ...н арга метод нилээд һайжараа. ...рһан дээрэ бэшэгдэһэн элдэб ...н янзын хэрэгтэй хэрэггүй захи...та заабаринуудые үгэлгэ үсөө.... Партийна аппарадай хүсэн үр...ниитэ ажалшадай дунда эмхид...эй болон политическэ хүдэлмэри ...улгада хандуулагдадаг болонхой.

Манай республикын партийна хү...мэрилэгшэдэй дунда мэргэжэл...эй, ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, ...зонтой нягта холбоотойгоор ...алладаг хүнүүд олон. Һүүлэй үедэ ...тийна хүдэлмэрилэгшэд промыш...а предприятинуудаар, колхозуу...р, МТС-үүдээр болон эмхи зур...нуудаар саг үргэлжэ ябадаг бо.... Хэрбээ энээнһээ түрүүн райко...й секретарь гү, али бэшэшье хү...мэрилэгшэд хүдөөгөөр үсөөн яба..., ябахадаашье яаралтайгаар, үдэ...р шударлдаг байгаа һаа, мүнөө ...оз, МТС-үүдтэ ошоходоо тэндэхи ...г ажалые гүнзэгыгөөр шудал..., шухала туһаламжа үзүүлдэг бо.... Энэ талаар партиин Иволгын ...м хүдэлмэреэ мэдээжэ һайжа...аа. Айкомой секретарьнууд, бю...ой гэшүүд, аймгүйсэдкомой хү...мэрилэгшэд саг үргэлжэ хүдөө...р ябадаг, тэндэхи эдэбхитэдтэ ...рхой заабари үгэдэг, тэдэнэй хү... зүбөөр эмхидхэдэг, тиин ажа... шухала асуудалнуудые һайса ...жэ бодомжотойгоор шиидхэдэг ...а.

Партиин Иволгын айком колхозой, ...эй хүтэлбэрилхы кадрнуудай ...эжэлые дээшэлүүлхын түлөө үе ...болоод лэ семинар гү, али дүй ...шэлөө халан абалсахынь түлөө ...өө хэдэг байна. Мүнөө үедэ ай...ой, аймгүйсэдкомой хүдэлмэри...эд КПСС-эй ЦК-гэй январска ...умэй үндэһөөр колхоз бүхэндэ ...гдоһон хэмжээ-ябуулгануудые ...о дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ ...шадай хүсые зүбөөр элсүүлхын ... тэмсэжэ байна. Тиихэ зуураа, ...С-эй Иволгын айкомой хүдэлмэ...шэд өөһэдынгөө мэргэжэлые ...лүүлхын хойноһоо, худөө ажа... һайса мэдэдэг болохын түлөө ...додог юм.

Гэхэтэй хамта, хүдэлмэреэ үшөөл һайжаруулжа шадаагүй, канцелярска, албан хойрогоор хүдэлмэрилдэг ябадалаа усадхаагүй партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд бии байһаар. Манай газетын мүнөөдэрэй номерто КПСС-эй Бичурын айкомой хүдэлмэри тухай бэшэгдэбэ. Тус айкомой секретарьнууд нүхэд Хлебников, Карелин гэгшэд колхозуудараа, МТС-үүдээрээ саг үргэлжэ ябажа, тэндэхи байдалтай һайса танилсажа хүтэлбэрилхын орондо, кабинедтээл һуугаад, телефоноор ударидадаг заншалаа мүнөө хүрэтэр орхёогүй байна. Нүхэд Хлебников Карелин хоёр малай үбэлжэлгын үедэ зарим колхозуудтаа бүри нэгэтэшье ошоогүй байха юм. Бодото ажал хэрэгынь хараагүй аад, эдэнэр ямар сэнтэй заабари үгэжэ байгаа гэлтэйб. Бичурын аймагай колхозуудта байһан угаа ехэ арга боломжонууд дүүрэн хэрэглэгдэнэгүй, малай үбэлжэлгые ехэ хоролтотойгоор үнгэргэжэ байна, мүн таряанажалынь гээгдэлдэ оронхой.

Илангаяа мүнөө үедэ иимээр хүдэлмэрилжэ болохогүй. Парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө хүн бүхэнэй хүсые, колхоз бүхэнэй доторой арга боломжонуудые шадабаритайгаар хэрэглэхэ шухала. Энээниие туйлахадаа партийна комитедүүдэй секретарьнууд, таһагые даагшад колхоз болон МТС-үүдээр, партийна эхин организацинуудаар ходо ябажа, тэндэхи хүтэлбэрилэгшэдтэ өөһэдөө тодорхой заабари үгэхэ зэргэтэй. Мүн партийна комитедүүдэй инструкторнуудай үүргые эрид дээшэлүүлхэ шухала. Инструкторнууд хадаа ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ уялгатай.

Шадабаритайгаар, тодорхойгоор хүтэлбэрилхын тулада партийна хүтэлбэрилэгшэд ажахын бүхы һалбаринуудые һайса мэдэхэ ёһотой. Хэрбээ худөө ажахые гүнзэгыгөөр мэдэхэгүй һаа, колхозой, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна организациин секретарьта зүб, тодорхой заабари үгэхэмни гэжэ һанаһанайшье хэрэггүй гээшэ. Тиимэһээ партийна хүдэлмэришэдые һургаха, ажалай түрүү дүй дүршэлтэй, наукын илалтануудтай танилсуулха шухала.

Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд имагтал зүбөөр, тодорхойгоор заабари үгэлгөөр ажал-ябуулгаяа хизаарлаха бэшэ, харин тэрэнэйнгээ ямараар дүүргэгдэжэ байһаниие хододоо шалгажа, туһалжа байха ёһотой.

Заабари үгэлгые, партийна даалгабариин дүүргэлтые шалгаха хэрэгые һайжаруулха гээшэ партийна комитедүүдэй шухалын шухала зорилго мүн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

...оной апрелиин 18-да гаргаһан ...араа СССР-эй Верховно Сове... Президиум иигэжэ тогтоогоо: ...шадай агууехэ вождь, советскэ ...листическэ гүрэниие байгуу...а В. И. Ленинэй түрэһэн үдэр...ветскэ бүхы центральна болон ...гай гүрэнэй эмхи зургаанууд, ...риятинууд, олониитын органи...уд, мүн СССР-һээ хариин гү...дтэ байдаг посольствонууд, миссинүүд ба худалдаа наймаанай түлөөлэлгын зургаанууд өөһэдынгөө байшангууд дээрэ, түмэр замай станцинуудта, уһан замай пристанинуудтэ, вокзалнуудта, СССР-эй далайн-сэрэгэй ба худалдаа наймаанай флодуудай суднанууд дээрэ, байрын гэрнүүд дээрэ жэл бүри апрелиин 22-то Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Гүрэнэй туг үргэн мандуулха ёһотой.

Парти, Правительствын уряагаар колхоздо ажаллахаяа гарая!

...дэ үдэрнүүдтэ Улан-Удэ городой промышленна предприятинууд, ...зургаануудта колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ ... Коммунистическэ парти ба Советскэ правительствын тогтоолые ...н хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ ...мэрилэгшэд болон албахаагшадай хамтын суглаанууд ехэ дэб...этэйгээр үнгэржэ байна.

...Улан-Удын мелькомбинадай коллектив директор нүхэр Дроновой ...гые хамтынгаа суглаан дээрэ хаража үзөөд, колхозой хүтэлбэрил... хүдэлмэридэ тэрэниие һайшаан дурадхаба.

...Партиин Пригороднэ райкомой нэгэдэхи болон хоёрдохи секретарь... нүхэд И. Апенин, Н. Щербаков, Улан-Удын горкомой ба райкомой ...тарьнууд нүхэд Ц. Дондуков, С. Бадмацыренов гэгшэд колхоздо га... ажаллаха дуратай байһанаа мэдүүлбэ.

...Улан-Удын модо урадхуулгын конторын коллектив директорэй орлог... нүхэр С. Хандажаповай мэдүүлгые хаража үзөөд, тэрэниие колхозой ...бэрилхы хүдэлмэридэ эльгээжэ болохо гэжэ шиидэһэн байна.

...Республикын Нютагай промышленностиин министрые орлогшо нүхэр ...ров, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хэрэгүүдые эрхилэгшэ ...М. Хабалов, «Заготзерногой» республиканска конторые эрхилэгшэ ...Дряхлов болон партийна, советскэ хүдэлмэриин олон жэлэй дүй ...лтэй бусад олон хүдэлмэрилэгшэд колхоздо гаража, худөө ажахые ... жэлнүүдтэ эрид хүгжөөхэ ба экономическа талаараа һула колхо... богони болзор соо хүгжэнги ажахытай артельнүүд болгохо хэ... бүхы хаба шадалаа элсүүлхэ байһанаа мэдүүлһэн байна.

*

В. И. Ленинэй биографи шэнээр хэблэгдэхэнь

КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс — Энгельс—Ленин—Сталинай институт В. И. Ленинэй хураангы биографиин хоёрдохи хэблэлые бэлэдхэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие байгуулагша, тэрээнэй агууехэ сэсэн мэргэн вождь, Советскэ Социалистическэ гүрэниие эмхидхэгшэ, бүхы дэлхэйн ажалшадай багша ба хани—В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга биографи соо харуулагданхай. Политическэ литературын гүрэнэй хэблэл энэ номые 3 миллион 500 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэн таргахань.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдан түрүүшын хэдэн зуу мянган хэһэг ном хэблэгдэжэ байна.

Республикын ажалшад В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрые үргэнөөр тэмдэглэнэ

СЭЛЭНГЭ. Аймагай ажалшад Коммунистическэ партиие ба социалистическэ гүрэниие байгуулагша В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрые үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Колхозууд, МТС-үүд ба предприятинуудай олон тоото агитаторнууд өөһэдынгөө даалгабарита участогуудта ошожо, В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Элидхэлшэд лекци, элидхэлнүүдые уншана. Тус аймагай худөөгэй библиотекэнүүд энэ түүхэтэ үдэртэ зорюулан агууехэ вождь тухай уран гоёор зохёогдоһон фотозурагуудай ба номуудай выставкэнүүдые эмхидхээ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой агитаторнууд нүхэд Бимба Цоктоев, Жамса Минжуров, Цибик Лобанова, Раднажап Даксанова болон бусад Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай олон хүнэй хабаадалгатайгаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэртэбэ. Колхозой библиотекэ «В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой» гэһэн гаршагтай фотозурагуудай выставкэ эмхидхээ.

* * *

ЗАИГРАЙ. Ажалшан арадай вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн үдэрые аймагай ажалшад угаа ехэ эдэбхитэйгээр тэмдэглэжэ байна. Түмэр замай Горхон станциин партийна библиотекэ «В. И. Ленин Коммунистическэ партиие ба социалистическэ гүрэниие байгуулагша» гэһэн гаршагтай фото-зурагуудай выставкэ эмхидхэбэ. Станциин уранһайханай самодеятельностиин коллектив энэ түүхэтэ үдэртэ зорюулан шэнэ программа бэлдээ. Мүн тэндэхи предприятинууд ба эмхи зургаануудай коллективүүд В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга харуулһан уран гоёор шэмэгдэһэн ханын газетэнүүдые гаргаба. Черемуховско леспромхозой Красный Яр гэжэ модо бэлэдхэлэй участогай клубта «В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой» гэһэн темээр элидхэл ба хөөрэлдөөнүүд боложо байна. Агитаторнууд нүхэд Гладышев, Норбоев, Борисов, Карбаинова ба бусад модо бэлэдхэгшэдэй дунда «В. И. Ленин революционно наукын үндэһэ һуури табигша» гэһэн темээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

* * *

МУХАРШЭБЭР. Аймагай Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулан «Ильичын дуратай дуунууд» гэһэн концертнэ шэнэ программа бэлдэбэ. Тэдэнэй бэлдэһэн дуунуудай тоодо «Замучен тяжелой неволей», «Смело, товарищи, в ногу», «Интернационал» ба бусад дуунууд оролсоно. Мүн программадань В. И. Ленин тухай шүлэгүүд олон бии.

Аймагай библиотекэ В. И. Ленинэй зохёолнуудай выставкэ эмхидхээ.

Мүн «Эрдэм» совхозой, Хонхолойн дунда һургуулиин уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд энэ үдэртэ дашарамдуулан һайн программатай концертнүүдые бэлдэһэн байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Бичурын айком хүдөө ажахые халирхайгаар хүтэлбэрилнэ

Үнгэрһэн жэлэй декабрь һарын эхеэр Бичурын аймагай XII партийна конференци болоһон байгаа. Тэрэ конференци дээрэ партиин айкомой хүдэлмэриин тоосоое зүбшэн хэлсэхэдээ хэдэн олон делегадууд хурса шанга шүүмжэлэл хэжэ, айкомой ажал-ябуулгада байһан ехэнүүд дутагдалнуудые элирүүлһэн байна. Үгэ хэлэгшэд айкомой хүдэлмэриин арга методые хангалтагүй дээрэ тооложо, тэрэнэй секретарьнуудай, түбхын түрүүндэ нэгэдэхи секретарь нүхэр Хлебниковэй аймагайнгаа ажахые тон халирхайгаар, шадабари багатайгаар хүтэлбэрилжэ байһые хурса хурса баримтануудаар тодорхойлон хэлэһэн юм.

Айкомой секретарь нүхэр Хлебников конференци дээрэ хэгдэһэн шүүмжэлэлые ехээр зүбшөөжэ, шэнээр һунгагдаһан айком бүхы хүсэеэ эдэ дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ хандуулха гэжэ делегадуудые найдуулһан байна. Эдэ бүгэдые Бичурын коммунистнууд мартаагүй, тэдэнэр айкомой хүдэлмэриин һайжархые хүлеэһээр.

МАЛАЖАЛДА АНХАРАЛАА БАГААР ТАБИНА

Мүнөө жэлэй малай үбэлжэлгэ Бичурын аймагта ехэхэн хүндэ хүшэр байдалда үнгэржэ байна. Саһан ехэ, малда эдюулхэ үбһэ тэжээл хомор, зарим колхоздо бүри январь һарада үбһэн үгы болоод байгаа. Олон колхозуудта үбһэ тэжээл гаргашалга хиналта муутай байһан дээрэһээ гамгүйгөөр үригдэжэ, графигаар хараалагдаһанһаа холо түрүүн дууһашоо. Мүн олон газарта малда дэбдихэ хохир болон бэшэ зүйлнүүдэй дутаһанһаа боложо малай тамир ехэ муудаа. Аймагай колхозууд хүдэлмэришэнөөр дутамаггүй байбашье малай фермэнүүдые кадрнуудаар хүсэд хангажа шадаагүй. Жэшээлхэдэ, Круминай нэрэмжэтэ колхоздо гушаад толгой гунжадай, 29 толгой буруугай бүхэли үбэлдөө зоргоороо орхигдошоһон дээрэһээнь дайралдаһан лэ хүнүүд харууһалжа байгаа.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана. Аймагай колхозуудта һая болотор нэгэшье культбаза эмхидхэгдээгүй байгаа. Хүдөө ажахын олохон мэргэжэлтэд—зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд уялгата ажалдаа тон халирхайгаар хандана. Окино-Ключевскойн МТС-эй главна зоотехник нүхэр Жарков малай фермэ дээгүүр ябажа залуу мэргэжэлтэдтэ, малшадта өөдтэй туһаламжа үзүүлнэгүй. Бага-Куналейн МТС-эй директор нүхэр Бурлаев малай фермэ дээгүүр ябаха бүри заншалгүй юм.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, партиин айкомой зүгһөө хиналта тон һулаар табигданхай. Айкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд малай фермэ дээгүүр ябажа, малшадтай хөөрэлдэхэһөө, мэргэжэлтэдэй ажалые шалгахаһаа байтагай, колхоздошье ошодоггүй юм. Конференциһээ хойшо нүхэр Хлебников арайхан гэжэ 5—6 колхоздо үдэрөөр ошожо ерэһэн байна. Айкомой хоёрдохи секретарь нүхэр Карелин январь, февраль һаранудта колхоздо бүри ябаагүй.

—Партиин айком колхозуудаа ехэ муугаар хүтэлбэрилнэ, колхоз бүхэнэй экономикые гүнзэгыгөөр шудалха гэжэ оролдоногүй. Малай үбэлжэлгын үедэ айкомой секретарьнууд нүхэд Хлебников, Карелин манай колхоздо бүри ябаагүй. Айкомнай колхозуудые хүтэлбэрилхэ хэрэгээ бүхыдэнь МТС-эй зонодохи инструкторска группануудтаа даалгажархёод байдаг,—гэжэ Ждановай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев хөөрэнэ.

—Малажал дээрэмнай гэмгүй һайн хүнүүд, ехэнхидээ залуушуул хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэртэй хөөрэлдэхэ, зоригжуулха хэрэгтэй байгаа. Бидэнэр колхозой хүтэлбэрилэгшэдшье мүн туһаламжа хүлеэнэбди. Теэд шэнэ жэлһээ хойшо айкомой секретарьнууд манай фермэ дээгүүр ябаагүй,—гэжэ «Ленинский Путь» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Евдалов хэлэнэ. Үнэхөөрөө тус колхоздо илангаяа ехэ туһаламжа хэрэгтэй байгаа. Юуб гэхэдэ, тус колхоздо үбэлжэлгын эхилхэһээ хойшо 70 гаран эбэртэ бодо мал, 119 гахай болон бусад олон мал парзада ороһон байха юм. Иимэ муу байдалтай байхадань айкомой нэгэдэхи ба хоёрдохи секретарьнарай һанаа амархан кабинедтээ һуудагынь гайхалтай.

Малай үбэлжэлгые иимэ муугаар хүтэлбэрилһэн дээрэһээнь аймагай колхозуудта, илангаяа Калининай Кировэй нэрэмжэтэ, «Ленинский Путь», «Защита мира» болон бусад колхозуудта эбэртэ бодо мал, хони, гахай олоор хоролтодо ороо. Мүн түрэхэ малые муугаар харууһалһан дээрэһээнь шэнэ гараһан түлнүүдшье үхэнэ. Малай ашаг шэмэ үгэлгэ урдынхидаал адли тон бага байһаар. Үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаалга, фермэ дээгүүр һү һаалгые шалгалга һулаар эмхидхэгдэнхэй.

Аймагай колхозуудаар сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргажа, үбһэ ногооной баян ургаса түйлаха ,хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ, малай типовой байра бариха хэрэгтэ колхозуудай, МТС-үүдэй хүсэн дүүрэн элсүүлэгдэжэ шадагданагүй. Зарим колхоздо ниитын малай байра олоор барихын орондо, колхознигуудай хүсэн өөртөө гэр бариха, гэрээ һэльбэжэ табиха хэрэгтэ зорюулагдана.

ТАРЯАНАЖАЛАА ГЭЭГДЭЛДЭ ОРУУЛАА

Бичурын аймаг манай республика дотор таряанажалаар, мүн овощь тарилгаар элитэ һуури эзэлнэ. Гэбэшье, ажахын энэ һалбари мүн ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай олонхи колхозууд тон муу ургаса хуряаһан байна. Энээнэй гол шалтагаан хадаа агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай муугаар, ёһо тэдыгээр бэелүүлэгдэдэг дээрэһээ болоно. Урда жэлнүүдтэ уһалагдадаг таряалангай талмайнууд мүнөө уһалагдахаа болишонхой. Юундэб гэхэдэ, колхозой хүтэлбэрилэгшэд газарые уһалжа ехэ ургаса абахын түлөө тэмсэнэгүй. Жэшээлхэдэ «Коммунизм» колхоздо Шэбэртэ гэжэ газарта табан жэлэй урда тээ гурбан ехэ һубагаар уһа гаргажа тарилгын талмай уһалдаг байгаа, теэд мүнөө оройдоо нэгэ һубагаар уһан ябана.

АРГА БОЛОМЖОНУУДАА ГҮЙСЭД АШАГЛАХА

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө колхозой табанжэлэй түсэб зохёолгодо, хамтын сугланаануд дээрэ зүбшэн хэлсэлгэдэ анхарал хандуулагдана. Теэд энэ шухала хэрэгтэ партиин айком мүн лэ хараһалга багатайгаар хандаһан байна. Колхозууд доторхи арга боломжонууд дүүрэн элирүүлэгдэжэ шадагдаагүй байһаар. 1955 ондо бэелүүлэгдэхэ түсэбые яажа һайнаар дүүргэхэ тухай хэмжээ-ябуулганууд табигдадаггүй байна. Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо табанжэлэй түсэбһөө ондоо юушье үгы. Тэрэ түсэб соонишье миил хооһон тоо баримтанууд бэшэгдээд, харин тэрэнэй яажа бэелүүлэгдэхэ тухай хэлэгдэнэгүй.

Энэ колхозой табанжэлэй түсэб зохёолгодо партиин айкомой эмхидхэлэй таһагые даагша нүхэр Магнутов хабаадалсаһан байгаа. Теэд тэрэ түсэб дотор колхозой арга боломжонууд дүүрэн харуулагданагүй. Тус колхоз мүнөө жэл уһа голнууд дээгүүрээ 3 хаалта барижа сабшалан, таряалан уһалха аргатай байбашье, түсэб доторoo оройдоо нэгые хараална. Сабшалангай, таряалангай газарые тойруулан 10-аад модоной газарта посхоод бариха аргатай аад, энээниие мүн лэ хараалаагүй. Намарай пар хаһалха, соломын узуурта лущени хэхэ мэтын агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд бүри оруулагдаагүй. Энэ колхоздо овощь, илангаяа һонгино тарихада ехэ тааруу газар байбашье, түсэб дотор энэ мартагданхай.

Табанжэлэй түсэб табяабди гэжэ һанаагаа амараад лэ, тэрэнээ хайшан гээд, ямар болзорто дүүргэхэб гэһэн тодорхой хэмжээ-ябуулганууды жэлэй хугасаагаар зохёогоод һара бүхэндэ дүүргэлтыень шалгажа үзөөд, ерэхэ һарада гү, али кварталда юу хэхэеэ тодорхойлоогүй һаа, һайн үрэ гарахань бэрхэтэй. Жэшээнь, колхозуудай түсэб дотор хартаабхын үрэһые яровизацилхаар хараалагдана, теэд тэрэниие хэхэ болзорой заагдаагүй дээрэһээ колхозой хүтэлбэрилэгшэд миил һуужа байна.

Мүнөө үедэ колхоздо хэгдэхэ хүдэлмэри угаа ехэ. Хэрбээ тэрэниие һайнаар түсэблэжэ ябуулаагүй һаа, зарим нэгэнь мартагдажа, зариманъ дүүргэгдэнгүй үлдэшэхэдөө болохо байна. Тиимын тула партиин айком, тэрэнэй инструкторска группанууд, колхозой партийна эхин организацинууд табанжэлэйнгээ түсэбэй хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтын хойноһоо саг үргэлжэ хиналта табиха, хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы колхозниигуудай хүсые элсүүлхэ тухай шангаар оролдохо, партийно-политическэ хүдэлмэрие үргэнөөр ябуулха, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ байна.

НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ҺУЛААР ТАБИГДАНХАЙ

Бичурын аймагай колхозуудаар ниитэ-политическэ хүдэлмэри миил ёһо тэдын тула, ажахын асуудалнуудтай холбоо багатайгаар ябуулагдана. Олонхи колхозуудта юрэнхы эдэбхи, политическэ бэлэдхэлгээр бага хүнүүд агитаторнуудаар томилогдоно. Жэшээлхэдэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой центртэ дунда һургуули, сельпо гэхэ мэтын олон эмхи зургаанууд бии. Тэндэхи коммунистнууд һургуулиин, территориальна партийна организацинуудта хамтаранхай. Теэд тэндэнь гурбан ондоо агитколлектив байһан дээрэһээнь колхозниигуудай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ багшанар, хүдөөгэй бусад интеллигенци хабааданагүй. Энэ ушарые Бага-Куналейн МТС-эй зонодо хүдэлмэрилдэг айкомой секретарь нүхэр Аханянов мэдэжэ байбашье, мүнөө хүрэтэр хэмжээ абаагүй байна. Ушар иимэһээ тус колхоздо үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин 7-һоо хойшо ханын газетэ гаргагдаагүй байха юм. Мүн иимэ байдал «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудта үзэгдэнэ.

Айкомой секретарьнууд, таһагые даагшад, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд колхозуудаар бригада болон фермэ дээгүүр ябахадаа политическэ асуудалаар элидхэл гү, али лекци хэхэ заншалгүй байна. Энээн тушаа айкомой пленум, партийна эдэбхитэдэй суглаан бүхэндэ хэлсэгдэдэг болобошье, хубилалта болоногүй.

Мүн колхозуудые шадабаритай кадраар, илангаяа дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдөөр хангаха тушаа партиин айком өөдтэй юумэ хээгүй байна. Партийна конференциин тогтоол соо аймагай центрһээ 30 коммунистые колхоздо эльгээхээр хараалагдабашье, тэрэнэй хахадынь эльгээгдэһэн байха юм.

Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, партиин айком конференциин тогтоолые дүүргэхэ тушаа шухала хэмжээ абаагүй байна. Оройдоол мэнэ һаяхан, хэдэн һарын үнгэрһэн хойно, «үүр сайһан хойно мануули» гэдэгтэл адли партиин айкомой бюро конференци дээрэ хэгдэһэн шүүмжэлэлые яажа дүүргэхэб гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэһэн байна. Мүн энэнщье ёһо тэдын тула хэгдэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй тогтоолнуудай эрилтын ёһоор партиин Бичурын айком ажал-ябуулгаяа хэзээ һайжаруулха юм гэжэ асуумаар болоо.

Б. Гылыков.

Чехословацка Республика. Прагадахи В. И. Ленинэй музей. 1912 он[illegible] РСДРП-гэй Пражска түүхэтэ конференциин үнгэрһэн центральна зал. Конференци[illegible] В. И. Ленин хүтэлбэрилһэн юм. ТАСС-эй фотохроника.

Австриин хабаадалгатайгаар дүрбэн гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Америкын Холбоото Штадуудһаа СССР-тэ байдаг Посол г-н Ч. Болениие апрелиин 19-дэ урижа уулзаад, апрелиин 12—15-да Москвада болоһон советско-австрийска хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай тэрээндэ мэдээсээ.

Гадна СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов хадаа США-гэй Правительстводa хүргэхын тулада Советскэ Правительствын доро дурсагдаһан удхатай нотые Ч. Болендо барюулаа:

«Доро дурсагдаһанда США-гэй Правительствын анхаралые хандуулха шухала гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

Советскэ Правительствын ба Австриин Федеральна Канцлер г-н Ю. Рааб түрүүтэй Австрийска Республикын Правительственна Делегациин хоорондо апрелиин 12—15-да Москвада хэлсээнүүд болоо. Һанамжанууд тухайгаа хөөрэлдэһэнэй эсэстэ австрийска асуудалые гуримшуулга түгэсхэжэ, Австритай Гүрэнэй Договор баталха арга боломжо мүнөө бии байһаниинь элирүүлэгдээ. Энэ хадаа австрийска демократическа гүрэнэй бэеэ даанхай байдалые хүсэдөөр һэргээхэ арга олгохоһоо гадна, Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ горьтой нэмэри оруулалта болохо байна.

Австритай Гүрэнэй Договор баталха тушаа дүрбэн гүрэнэй правительствонуудай ба Австриин Правительствын хоорондо ёһотойгоор үгэеэ ойлголсолго түйлаха ябадалда США-гэй Правительство өөрынгөө зүгһөө туһалха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Советскэ Правительство элишэлэн мэдүүлнэ.

Демократическа Австриин бэеэ даанхай байдалые һэргээхэ тухай Гүрэнэй Договор баталха ба энэ Договорто гар табиха тухай асуудалые хаража үзэхын тулада Австриин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар Америкын Холбоото Штадуудай, Францнин, Англиин ба Советскэ Со[юзай] Гадаадын хэрэгүүдэй министр[нүүдэй] зүблөөе ойрын саг соо [зар]лабал таатай гэжэ Советскэ Прав[и]тельство тоолоно.

Дурсагдаһан Зүблөөе Вена гор[од]то зарлахаар дурадхагдана.

Энэ дурадхалтай дашарамдуу[лан] США-гэй Правительствын түргэн[өөр] харюу үгөө һаань, Советскэ Прав[и]тельство баясхалантай байха һэн[».]

Москва, 1955 оной апрелиин 19[.]

Советско-австрийска хэлсээнүү[дэй] дүнгүүд тухай Советскэ Правит[ель]ствоһоо абаһан мэдээсэлээ, тэрэ[ш]лэн СССР-эй Правительствын д[оро] дурсагдаһан нотын текстые өөр[ын]гөө Правительстводa удааруу[л]гүй дамжуулхаб гэжэ посол Ч. Б[о]лен мэдүүлээ.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүү[дэй] Министр В. М. Молотов мүн лэ [тэрэ] үдэр Великобританиин хэрэгүүд[ээр] СССР-тэ байдаг Этигэмжэтэ По[сол] ланник г-н С. К. Парротт, тэрэ[ш]лэн Францнин хэрэгүүдээр СССР[-тэ] байдаг Этигэмжэтэ г-н Ж. Ле Р[уа] гэгшэдые урижа уулзаад, СССР ба Австриин хоорондо болоһон мо[с]ковско хэлсээнүүдэй дүнгүүд ту[хай] тэдэнэртэ мэдээсээ.

В. М. Молотов хадаа Австриин [ха]баадалгатайгаар дүрбэн гүрэ[нэй] Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр[нү]дэй Зүблөө зарлаха тухай Совет[скэ] Правительствын нотын текстнүү[дые] Великобританиин Правительство[до] ба Францнин Правительстводa [хүргэ]гэхын тулада г-н С. К. Паррот[т], тэрэшэлэн г-н Ж. Ле Руада бар[юу]лаа. Эдэнь США-гэй Посол г-н Б[о]лендо барюулагдаһан нотын те[кс]тэй адли удхатай юм.

Советско-австрийска хэлсээнүү[дэй] дүнгүүд тухай дурсагдаһан мэд[ээсэ]лые, мүн Советскэ Правительст[вын] нотын текстые өөһэдынгөө Пра[ви]тельствонуудта дары түргэнөөр д[ам]жуулхабди гэжэ г-н С. К. Парро[тт], тэрэшэлэн г-н Ж. Ле Руа гэгшэд [мэ]дүүлээ.

Ленинизмын суртал хамагые илагша хүсэн

Марксын ба Энгельсын хэрэгые үргэлжэлүүлһэн агуу ехэ хүн, бүхы оронуудай ажалшадай гайхамшагта вождь, Коммунистическэ партиин ба дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша ба хүтэлбэрилэгшэ Владимир Ильич Ленин наян табан жэлэй саада тээ—1870 оной апрелиин 22-то түрэһэн юм. Баяшуулай дарлалта доороһоо ажалшадые сүлөөлхэ агууехэ хэрэгтэ, социализм байгуулха хэрэгтэ өөрынгөө бүхы ами наһые Ленин зорюулаа. Ленинэй алдар нэрэ коммунист бүхэнэй, ажалшан бүхэнэй сэдьхэл зүрхэндэ хадагалагдан үлэнхэй. Орон доторoo социализмын илалтые эмхидхэн түйлаһан ба манай арадые урагшань, коммунизм тээшэ этигэл найдабаритайгаар хүтэлэн ябаһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин агууехэ хэрэгүүд дотор Ленинэй суртал бэелээ.

Бүхы оронуудай ажалшадай хэрэгүүд дотор Ленинэй суртал бэелүүлэгдэжэ ба илан мандажа байна. Тэрэ хадаа дэлхэйн түүхын бүхы хүгжэлтэдэ хүсэ ехэтэ нүлөө үзүүлнэ. Ленинизм гээшэ хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы ажалшадай үндэһэн интересүүдые элирхэйлһэн агууехэ, зоригжуулхы һургаал мүн. 900-гаад миллион хүн зониие нэгэдүүлһэн, Европын ба Азиин арбан хоёр гүрэнүүдые, тэрэ тоодо Ленинэй байгуулһан, дэлхэйн эгээн ехэ социалистическэ гүрэн болохо СССР-ые ба 600 миллион хүн зонтой Хитадай Арадай Республикые нэгэдүүлһэн социализмын ба демократиин агууехэ лагерь ленинизмын туг доро бии болоод, урган һалбаржа ба бэхижэжэ байна. Бүхы дэлхэй дээрэ социализмын ба демократиин хүсэнүүд ленинизмын туг доро хүгжэжэ байна. Бүхы дэлхэйн түүхын хүгжэлтэдэ Ленинэй сурталай айхабтар ехэ нүлөө үзүүлжэ байһаниинь эли тодоор гэршэлэн харуулһан баримтанууд иимэ.

I.

Ленинэй түүхэтэ ехэ алдар габьяань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа марксизмын дайшалхы тугые—социалистическэ революциин ба пролетариадай диктатурын тугые дээрэ үргэжэ, урагшань дабшуулһан байна. Пролетарска хүдэлөөнэй айхабтар ехэ эмхидхэхы дүй дүршэлтэй байхатаяа хамта, теоретическэ эрдэм ехэтэй, эмхидхэлэй ажал ябуулха талаар хэмжээлэшэгүй ехэ оюун бэлигтэй **Владимир Ильич Ленин** мэтэ иимэ асари ехэ, гайхамшагта хүн Марксын наһа бараһанһаа хойшо түүхэдэ байгаагүй. Ленин хадаа шэнэ саг үеын эгээн ехэ гени, уласхоорондын пролетариадай багша ба вождь байһан юм. Тэрэ хадаа марксизмын теориие саашадань хүгжөөжэ, шэнэ, бүри дээдэ шатада гарпаһан байна. Марксизмын теоридо Ленинэй оруулһан бүхы шэнэ ба агууехэ зүйлнүүд **ленинизм** гэһэн үгөөр элирхэйлэгдэнэ. Ленинизм гээшэ империализмын ба пролетарска революциин саг үеын марксизм мүн гэһэн гайхамшагта тодорхойлго И. В. Сталин хээ бэлэй. Ленинизм гээшэ юрэнхы дээрээ пролетарска революциин теори ба тактика мүн, тусхайлбал пролетариадай диктатурын теори ба тактика мүн гэжэ И. В. Сталин заагаа һэн. Пролетариадай диктатура тухай, тэрэниие дайлан абаха ба бэхижүүлхэ эрхэ байдал тухай асуудал ленинизмын бүхы теориин гол асуудал мүн.

Росси хадаа ленинизмын бии болоһон орон байгаа. Империализмын саг үеын эхилхэ багта дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй гол газарынь Росси болоһон юм. Зүгөөр ленинизм гээшэ Россин үндэһэ һуури дээрэ, имагтал Россин аша туһада бии болоогүй бшуу. Ленинизм гээшэ империализмын саг үеһөө эшэ үндэһэтэйгөөр, бүхы оронуудай революционно хүдэлөөнэй дүй дүршэлые согсолһон, дэлхэйн бүхы оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хэрэглэжэ боломоор ба хэрэглэхэ уялгатай интернациональна пролетарска һургаал мүн. Ленинизм хадаа ородой ба дэлхэйн культурын эгээн ехэ түйлалта болоно. Энэ һургаал пролетарска революциин гүн гүнзэгы сооһоо гараһан ба тэрэнэй дайсадта эсэргүүгээр хэгдэһэн дайн байлдаан соогуур хатуужаһан юм. Эгээл иимэ дээрэһээ ленинизм гээшэ онсо ехэ дайшалхы революционно шэнжэтэй бшуу.

В. И. Ленин революционно теориие аршалан хамгаалха, хүгжөөхэ ба нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы баатарлиг ами наһые зорюулаа. Марксизмын түүхэдэ эгээн түрүүшээр **парти тухай һургаалые** Ленин зохёоһон ба хэрэг дээрэнь бэелүүлһэн байна. Парти хадаа пролетариадай хүтэлбэрилхы организаци мүн, тэрээнгүйгөөр социалистическэ революциин ба пролетариадай диктатурын түлөө тэмсэлдэ пролетариат илалта түйлажа шадахатүй, тэрээнгүйгөөр социализм ба коммунизм байгуулагдажа болохогүй. Үнгэрһэн зуун жэлэй 90-ээд онуудһаа эхилээд, хэдэн олон жэлэй турша дотор хаанта хархис засагай хатуу шэрүүн эрхэ байдалда марксизмын дайсадтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэжэ, марксистска, революционно, большевистскэ партиие Ленин байгуулһан ба шэрээн хатуужуулһан юм, тэрэнэй идеологическа, эмхидхэлэй, тактическа ба теоретическэ принципүүдые шэнжэлэн олоһон ба тэрэниие түрүү теорёор зэбсэгжүүлһэн байна.

Социалистическэ революциин гени В. И. Ленинэй бии болгоһон ба хатуужуулһан Советскэ Союзай Коммунистическэ парти — **шэнэ түхэлэй партиин** үльгэр жэшээ мүн. Тэрэ хадаа өөрынгөө революционно шэнжэ шанараар, олониитэтэй таһаршагүй бүхэ холбоо барисаатай, айхабтар шанга эмхидэлтэй байһаараа хүсэтэй юм. Коммунистическэ парти гээшэ хүдэлмэришэн ангиин түрүү, ушар ёһо мэдэхэ, эмхидэлтэй отряд—тэрэнэй ангиин дээдэ ёһоной организаци мүн.

В. И. Ленин өөрынгөө дүлэтэ революционно ажал-ябуулгын бүхы үенүүдтэ хүдэлмэришэн ангиин эгээн шанга хэрэм бологшо партиин түлөө, марксизмын дайсадта — народнигууд, эсернүүд, «экономистнууд», меньшевигүүд, троцкистнуудта эбсэшэгүй эсэргүүтээр тэмсэл хэһэн юм. «Нүхэр Ленин 25 жэлэй турша дотор манай партиие эмхидхэн байгуулаа. Тиихэ зуураа, дэлхэй дээрэ эгээн бата бэхи ба эгээн ехээр хатуужаһан хүдэлмэришэнэй парти болгоо»,—гэжэ Соведүүдэй Бүхэсоюзна хоёрдохи съезд дээрэ И. В. Сталин хэлээ һэн. (И. В. Сталин. Зохёолнууд, 6-дахи том, 46-дахи нюур).

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти хадаа В. И. Ленинэй творческо ёһоор хүгжөөһэн марксизмын революционно теориин бата бэхи үндэһэ һуури дээрэ урган гараа. Шэнэ түхэлэй партиие бии болголго гээшэ ленинизмын эгээн түрүүшын түүхэтэ илалта мүн байба. Манай партиин хахад зуун жэлһээ үлүү саг соо ябажа гараһан зам, тэрэнэй бүхы түүхэ хадаа **хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэжэ байгаа марксизм-ленинизм** гээшэ.

Марксизмын баялигта сэгнэшэгүй ехэ оруулалта хэжэ, В. И. Ленин марксистска наукые урагшань дабшуулаа, тэрэниие шэнэ айхабтар шухала шэнжэлэлгэ ба тобшололнуудаар нэмээгээ. Империализм гээшэ социалистическэ революциин болуутай байһан үе гэжэ Ленин гүнзэгыгөөр шэнжэлэн тодоруулба. Тэрэнэйнгээ үндэһөөр Ленин хадаа эгээн түрүүшээр үсөөхэн гү, али ори ганса капиталистическэ орон дотор социализмын илажа болохо байһан тухай ба бүхы оронуудта нэгэн доро социализмын илажа болохогүй байһан тухай агууехэ научна нээлтэ хэһэн юм. Энэ хадаа социалистическэ революциин шэнэ, хүсэд дүүрэһэн теори байжа, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илалта түйлахын түлөө ба манай орон дотор социалистическэ общество байгуулхын түлөө хэһэн тэмсэлдэнь Коммунистическэ партиин стратегиин ба тактикын үндэһэ һуури болоһон юм.

В. И. Ленин 1905 ондо ба 1917 ондо болоһон ородой хоёр революциин дүй дүршэл дээрэһээ советскэ засагые пролетариадай диктатурын эгээн таарамжатай гүрэнэй формо мүн гэжэ шэнжэлэн олоһон юм. Ленинэй хэһэн эдэ нээлтэнүүд хадаа манай орон дотор пролетариадай диктатурын илахын түлөө тэмсэлдэ, 1917 ондо олониитэ зониие эмхидхэжэ, капитализмые сэхэ добтолхо ябадалда хүдэлмэришэн ангиин ба партиин идейнэ зэбсэгынь болоо бэлэй.

II.

Ленинэй, Коммунистическэ партиин сэхэ хүтэлбэри доро Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци бэлэдхэгдэһэн ба илажа гараһан байна. Энэ хадаа ленинизмын илан мандалга байгаа. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци хадаа социалистическэ революци тухай ленинскэ теориин үндэһөөр дэлхэйн империализмын фронтые дэлхэйн пролетариадай российска отрядай хүсэ ехэтэйгээр дэлбэ сохиһон ябадал байгаа.

Октябрьска социалистическэ революци хадаа хуушан, капиталистическэ дэлхэйһээ шэнэ, социалистическэ дэлхэйдэ оруулан, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ хэгдэһэн үндэһэн ехэ эрьелтэ байгаа. Тэрэ хадаа бүхы оронуудта айхабтар ехэ революционно хүдэлөө үүдхэжэ, дэлхэйе хоорондоо эбсэшэгүй хоёр лагерь—социализмын лагерь ба капитализмын лагерь болгожо хубааһан байна.

Советскэ орон өөрынгөө амжалтатайгаар ябуулдаг ажахын политикаар, социалистическэ общество б[ай]гуулгаараа дэлхэйн революцио[нно] хүдэлөөндэ гол шухала нүлөө ү[зүүл]хэ юм гэжэ В. И. Ленин заадаг [һэн].

Социализмын ба капитализ[мын] хоёр системэнүүд үни удаан саг [хам]зэргэлээд заатагүй байха ёһото[й] гэжэ В. И. Ленин партиие ба [ар]зониие һургадаг һэн. Октябрьска [ре]волюциин илахатай зэргэ Лен[ин] соносхоһон советскэ гүрэнэй га[даа]дын политика хадаа эб найрамда[лай] түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхэ [энхэ] политика байгаа, мүнөөшье ба[йна]. Энэнь советскэ гүрэнэй ба оло[нии]тын байгуулалтын үндэһэ һуури [дээ]рэһээ, советскэ арадай гол шу[хала] интересүүд дээрэһээ тодорон гар[ана].

Капиталистическэ гүрэнүүдээр [хү]реэлэгдээд байһан манай орон д[отор] социализмын илалта түйлажа б[оло]хо байһаниие тодорхойлон шэ[нжэ]лэлгэ хадаа Ленинэй агууехэ [ал]габьяа мүн. Хүсэд дүүрэн социа[лис]тическэ общество байгуулхын [тү]хэрэгтэй бүхы юумэн Советскэ С[оюз] дотор бии гэжэ Ленин харууҺ[ан]. «Хүдэлмэришэд ба таряашадай [хол]боо барисаас советскэ засаг би[и бо]лгоо бшуу. Тэрэнэй хүсэниинь [үнд]энээндэ байна. Эгээл энэнь би[дэ]амжалтануудай ба эсэсэй ила[лта]ешэ үндэһэн мүн» гэжэ Ленин [за]гадаг һэн. (Зохёолнууд, 33-[дахи] том, 221-дэхи нюур).

Манай орон дотор социализм [бай]гуулха түсэбые Ленин зохёоһон [юм]. Энэ ленинскэ түсэб дотор ороно[й ин]дустриализацилга, кооперациин [үн]дэһөөр хүдөө ажахые шэнэдх[эн] билгалга, культурна револю[циин] илалта, советскэ гүрэнэй хэлбэр[и]гүйгөөр, бэхижэлгэ хараалагд[аһан] байха юм. Ажахын байгуула[л]талаар партиин генеральна [ш]шуламынь эгээн түрүүшээр [хүнд] промышленностиие хүгжөөлгэ, [та]ноо электрификацилга мүн б[олоо] гэжэ Ленин тоолодог һэн. Хүсэ[д дү]гэлдэр социалистическэ эконо[мик] байгуулха, капиталистическэ дэл[хэй]һээ манай ороной экономическ[э]

Тарилгын худэлмэриие саг соонь үнгэргэбэл баян ургаса абахабди

Тарилга эхилхээр болоо

ЗАИГРАЙ. (Телефоноор абтаба). ...о жэлдэ ороhо тариаанай баян ур... ургуулха гэжэ шиидэhэн Ново-...нска МТС, тэрэнэй харьяата ...нхи колхозууд хабарай полевой ...мэринүүдые хэзээ хэзээнэйхи-... бэлэдхэл hайнтайгаар угтаа. ...гээд эндэ тарилгын урда тээ га-... хүрьhэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри ...техническэ hайн болзорнуудта ...ргэгдэжэ байна. Зарим түрүү ...хозууд, жэшээлхэдэ, Тельманэй ...эмжэтэ колхоз эртын ороhото ...туранууды тарижа захалба. ...ө энэ колхозой нүхэр Афанасье-... хүтэлбэрилдэг тариаанажалай ...адын полинууд дээрэ түрүүшын ...ктарта хара тариан таригдаа. ...хүдэлмэрилжэ байhан тракто-...стнууд нүхэд Маслов, Жерлов, ...липпов гэгшэд эртын борнойлго, ...щени ба тарилга хэхэ зуураа үдэ-...ртөө даалгабариие 160—200 про-... дүүргэжэ, эрхим ажалай жэ-... харуулна. Мүнөө эндэ мянгаад ...тарта эртын борнойлго хэгдээд, ...хүдэлмэри үшөө үргэлжэлүүлэг-...ээр.

Социалистическэ Ажалай Герой, ...АССР-эй Верховно Соведэй де-...т Серпион Кириллович Киселе-... хүтэлбэрилдэг тариаанажалай ...адын полинууд дээрэ эртын ...ото культурануудай тарилга ... лэ үглөө мүнөө захалхань. Бри-...ынхид энэ жэлэй хабарай тарил-... бэлэдхэл түгэсөөр угтажа байна. ...хоз энэ жэлдэ Брянка гэжэ гол ... хаалта табижа, тариаанайнгаа ...инуудые уhалхань. Хамта 800 га-... гектар тариаанай, сабша-...ай газар энэ голhоо та-...даhан hубаг канавануудаар уhа-лагдаха байна. Серпион Кирилловичын хүтэлбэрилдэг тариаан-ажалай бригадынхид шэнэ хаалта барижа, hубаг канавануудые тариаанай газарнууд дээгүүр татаха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Мүн тэрэшэлэн энэ МТС-эй харьяата Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид хабарай полевой хүдэлмэринүүдые бэлэдхэл hайнтайгаар угтаад, тарилгын урда тээ газарай хүрьhые hайнаар бэлдээ. Хамта 300 гаран гектарта эртын борнойлго хэгдээд, энэ хүдэлмэри үшөө үргэлжэлүүлэгдэжэ байна. Иигэжэ Ново-Брянска МТС, тэрэнэй харьяата колхозууд энэ жэлэй хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхын түлөө полинуудаа түүбэрилэн борнойлжо, тарилга хэжэ байна.

Гэбэшье, Курбын МТС, тэрэнэй харьяата колхозууд тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдые, илангаяа газарай хүрьhэ бэлэдхэлгые болошогүйгөөр удааруулна. Эндэхи зарим колхозууд мүнөө болотор ядахадаа эртын борнойлто эхилээдүй байhаар. Жэшээлхэдэ, Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхоздо 157 гектарта лущени хэгдэхэhээ бэшэ газарай хүрьhэ элдүүрилхэ талаар ондоо юуншье хэгдээдүй. Кагановичын нэрэмжэтэ колхозойхид 400 гаран гектарта эртын борнойлго хээд лэ hанаагаа амаршоо. Үшөө энэ тухай ехэ газарта эртын борнойлго хэмээр байгаа. Мүн тэрэшэлэн Энгельсын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй ябаса түргэдхэгдэнэгүй. Газарай үшөө хүсэд гэдээдүй хүйтэн байhан дээрэhээ хабарай полевой хүдэлмэринүүд удааруулагдажа байна гэжэ Курбын МТС-эй главна агроном нүхэр Ярославский дэмы шалтаг барина. Ново-Брянска МТС-эй харьяата колхозуудай полинуудта орходоо эндэхи колхозуудай полинууд үшөө наруули дулаан газарнуудта юм. Мүнөө эндэхи колхозуудта эртын ороhото культурануудые тарижа захалхаар болоо.

hүүлэй шалгалтаар тус МТС-эй харьяата колхозуудта аяар 13 мянга гаран центнер үрэhэнэй тариан тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй гэжэ тодоруулагдаа. Энэ баримта юу харуулнаб гэхэдэ, Курбын МТС, тэрэнэй харьяата колхозууд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдтэ хайша хэрэгээр хандаhан байна. Теэд мүнөө тэрэ тариае сэбэрлэжэ, тарилгын эрхим шанарта хүргэхэ тушаа хэншье hанаалаа табинагүй. Тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй гэжэ шалгалтаар тодоруулагдаhан үрэhэнэй тариан алишье колхоздо сэбэрлэгдэжэ үшөө эхилээдүй байна.

Хабарай тарилгые саг болзор соонь үнгэргэхэдэл ороhото культурануудай баян ургаса абтадаг байна. Тиимэhээ Заиграйн аймагай колхозууд, илангаяа Курбын МТС-эй харьяата колхозууд хабарайнгаа тарилгые агротехническэ эрхим болзорто, богони саг соо үнгэргэхын түлөө шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха ёhотой. Мүнөө колхоз бүхэн полинуудаа түүбэрилэн тарилга хэжэ захалха сагынь ерээ.

С. Тюлюкин.

Улан-Удэ городой «Победа» артелиин хубсаhа оёлгын № 2 мастерскойн хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай захилнуудые эрхимээр дүүргэнэ. Энэ мастерскойн эрхим оёдолшо Екатерина Савельевна Житненко халаанайнгаа даалгабариие 150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Житненко хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Агрономой туhаламжа хэрэгтэй

...ргажанай аймагай Уланай со-...ой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ...ай эдихэ бүдүүн ба концентри-...нэ тэжээлээр жэлhээ жэлдэ ду-...г байдаг. Тэжээлээр мууса хан-...даhан дээрэhээ үнеэдhээ hүн ба-...р hаагдадаг, хонидhоо ноohон ба-...р хайшалагдадаг байгаа.

...мяшаг абтаhан табанжэлэй тү-...соогоо бидэнэр ниитынгээ малай ...г шэмые эрид дээшэлүүлхэ хэм-...ябуулга хараалаабди. 1954 ...ндо орходоо 1960 ондо үнеэн ...өө hү hаалгые 4 дахин ехэдхэ-... шиидээбди. Иимэ түсэб бэе-...хын тулада колхозойнгоо дото-...рга боломжые хүсэд ашаглаха ...ойбди. Хэдэн жэлэй туршада ...ай, Лутшахаанай, Улзахын үрэ-... ехэтэй 300 гектар газар уhалаг-...шье hаа, оройдоо ашаглагда-...й байгаа. Партиин ЦК-гэй ...брьска Пленумэй тогтоолой ...ээр эндэхи талмайн 100 гектар-...жээлэй культуранууд таригда-... юм. Тиигэжэ нёдондо эндэхи 56 ...рта турнепс тарижа, га бүри-... 120 шахуу центнер ургаса хураагаабди. Эндэhээ зелёнкын, наран сэсэгэй, кукурузын жиирэй ургаса мүн лэ хуряатдаа. Мүнөө жэл эндэ үшөө ехэ кукуруза тарихабди.

Манай колхоздо кукуруза ургуулха хоёр звено эмхидхэгдээ. Тэрэ звеногой звеньевойнуудаар шударгы комсомолецууд нүхэд В. Эрдынеев, И. Доидупов томилогдоо, бригадирынь комсомолец нүхэр М. Бадмаев. Мүн тариаанай газарые уhалха бригада хүдэлмэрилнэ. Уhалуурин системэдэ хэрэгтэй 60 кубическа метр барилгын модон шэрэгдээд, хюрөөдэгдэжэ байна. Кукурузын полинуудта 400 шахуу тонно нютагай үтэгжүүлгэ гаргагдаа, ехэхэн талмайда тошон халяатдаа, мүн hайрамай уhа тогтоохо хүдэлмэри түлэб дундаа ябажа байна.

Кукурузын эшэ набшаhаар горьтой силос дараха ёhотойбди. Теэд 4.400 кубическа метр багтаасатай силосэй барилганууд хэрэгтэй. Энэ дутамаг барилгануудые хүсэлдүүлхын тула силосэй нүхэнүүдые гараара малтаха баатай болообди. Юуб гэхэдэ, Куйтунска МТС силосэй нүхэ малтаха механизмгүй, канава малтадаг нэгэ механизмтай юм.

Манай колхоздо кукуруза тариха дүй дүршэлтэй хүн үгы. Теэд Куйтунска МТС-эй главна агроном Краевская, тэрэшэлэн участково агроном манда ямаршье туhаламжа үзүүлнэгүй. Тэдэнэр кукуруза тариха таатай газарнуудые шэлэн олоногүй, мүн нютагай байдалтай танилсанагүй. МТС-эй агроном манай эндэ ерэхэдээ энээгүүр тэрээгүүр ябаад лэ, үрэтэй заабари үгэнгүй ошодог зантай. Иигэжэ ябахадаа агроном ямар мүртэй туhаламжа үзүүлжэ шадаха гээшэб.

Колхознигуудай ажаллажа байhан газартань ошожо, hайн зүбшэл заабаринуудые үгөө hаань, ехэ hайшаалтай hэн. Тус МТС-эй агроном колхозой ажахыда хам оролсохо уялгатай.

Ц. Цыдыпов, Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо

ШЭНЭ МАШИНАНУУДЫЕ АБАБА

Колхоз (Сутай) жэл бүри шэнэ машинануудые олоор худалдан абана. Жэшээлхэдэ, байгша оной эхээр «ЗИС-5» гэhэн маркын ашаанай шэнэ машина худалдажа абаа. Тиихэдэ мэнэ hаяхан «Москвич» маркын хүнгэн машина абаа. hаяар үшөө хэдэн ашаачай машинануудые абахаар колхоз хараална.

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ҮҮСХЭЛ

Малай байрануудые олоор барихын тула колхоз энэ жэлдэ 500 кубометр барилгын модо бэлэдхэбэ. Тиихэдэ энэ шухала хэрэгтэ колхозой комсомолецууд болон залуушуул ехэ эдэбхи хэшээл гаргана. Эдэнэр hаяхан хоёр үдэрэй воскресник үнгэргэжэ, ехэхэн тооной барилгын модо колхоздоо бэлдэжэ үгэhэн байна.

КУКУРУЗА ТУХАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

Колхозой зоотехник нүхэр Васильевай үүсхэлээр зоотехническэ кружок эмхидхэгдэбэ. Мүнөө кружогто hуралсажа байгаа малшад кукурузын аша туhа, тэрээнhээ үндэр ургаса яажа абахаб, кукурузын ургасын хойноhоо харууhалга гэхэ мэтэ темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые шагнаад байна.

Б. М. Содномов.

Мухаршэбэр.

Редакцида ерэhэн БЭШЭГҮҮД

Хирпиисын заводуудые hайнаар ашаглаха

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ тушаа тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые манай республикын колхозууд, совхозууд болон МТС-үүд хараалжа байна. Малай, үйлэдбэриин, мүн культурно-ажаhуудалай капитальна барилганууд хаа хаанагүй хэгдэжэ эхилбэ.

Капитальна барилгын иимэ үргэн далайсатайгаар хэгдэжэ байха үедэ барилгын материалнуудые хүдөө нютагуудта үйлэдбэрилхэ гээшэ ехэ удхашанартай. Нютагай промышленностиин аймагуудтахи комбинадууд барилгын материалнуудые үйлэдбэрилхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Энэ жэлдэ Кяхтын, Кабанскын аймагуудтахи комбинадуудай хирпиисын заводууд үргэдхэгдэхэ, Тарбагатайн, Заиграйн, Хэжэнгын, Түнхэнэй аймагуудтахи промкомбинадуудай хирпиисын заводууд механизацилагдаха байна. Жэл соо нэгэ миллион 500 мянган хирпиисэ үйлэдбэрилхэ хүсэтэй механизированнэ хирпиисын завод Мухаршэбэрэй промкомбинадай дэргэдэ баригдажа ашаглалгада оруулагдаха юм. Хирпиисын ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг болохын хажуугаар известь, хюрөөдэгдэhэн модо, мүн барилгын бусадшье материалнууд ехээр бүтээгдэдэг болохо байна.

Хирпиисэ ехээр үйлэдбэрилдэг болохын тулада шэнэ заводуудые бариха, бии байhан предприятинуудта ажалай түрүү арга методуудые нэбтэрүүлхэ шухала. Үйлэдбэриин сезоной эхилтэр хирпиисын заводуудые hайнаар заhабарилха промкомбинадай хүндэтэ зорилго болоно.

Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагуудтахи олохон промкомбинадууд хирпиисын заводуудые үйлэдбэриин сезондо муугаар бэлэдхэжэ, түсэбөө дүүргээгүй hэн. Жэшээлхэдэ, Тарбагатайн, Түнхэнэй аймагуудтахи промкомбинадуудай (директорнүүдынь нүхэд Хромых, Осипов) хирпиисын заводууд хүдэлмэришэдэй хүсөөр дутамаг, эмхидхэл муутай дээрэhээ үйлэдбэриин сезоной гурбанай нэгэ хуби соо миин байгаа. Мастернууд болон двигательнүүдэй үгы дээрэhээ Заиграйн, Хэжэнгын аймагуудтахи промкомбинадуудай хирпиисын заводууд оройдоошье хүдэлөөгүй.

Аймагуудтахи промкомбинадай олохон хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдууе энэ жэлдэ дахин дабтажа байhаар. Хэжэнгын, Кяхтын промкомбинадууд зунай үедэ хирпиисэ үйлэдбэрилгэдэ тон муугаар бэлэдхэжэ байна. Республикын Нютагай промышленностиин министерство эдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар эрилтэ hулаар хэнэ.

Энэ жэлдэ бүхы промкомбинадууд дээшэлүүлэгдэhэн түсэбэй ёhоор ажаллахань. Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд хирпиисэ үйлэдбэрилхэ түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэнь промкомбинадуудта туhалха зэргэтэй.

Хирпиисын заводуудта бии байhан доторой резервнүүдые заатагүй хэрэглэхэ шухала. Промкомбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд хирпиисэ галдаха асуудалда гол анхаралаа хандуулха ёhотой. Юуб гэхэдэ, хирпиисэ галдалгада ехэ саг гаргашалагдадаг байна. Хирпиисэ галдалгые түргэдхэхын тула Сталинска шангай лауреадууд И. Г. Картавцев, П. А. Дуванов гэгшэдэй дурадхаhан аргануудые хэрэглэхэ зэргэтэй.

Кяхтын промкомбинадай хирпиисын заводой коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ И. Г. Картавцевай арга методые ажалдаа хэрэглээ. Тиигэжэ хирпиисын заводойхид нэгэ квадратна метртэ 900 хирпиисэ галдахын орондо 1500-е галдадаг болоо. Заводой коллектив П. А. Дувановай аргые мүн лэ амжалтатайгаар хэрэглэнэ. Тэдэнэр нүхэр Дувановай аргаар ажаллахадаа хирпиисэ галдаха болзорые 5 хоногоор хороohон байна.

Хирпиисын заводуудай хүдэлмэриин сезоной эхилтэр багахан саг үлэбэ. Тэрэ болотор промкомбинадуудай болон аймгүйсэдкомуудай хүтэлбэрилэгшэд зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

Е. Ширапов.

Залуушуулай хүсэл

Закаменай аймагай центрын ажалшад, залуушуул сүлөөтэй сагтаа гоё hайхан дуунуудые дуулажа, хүгжэмдэ hурахые ехэтэ хүсэнэ. Хэрбээ Культурын байшангай дэргэдэ хүгжэмэй кружок эмхидхэгдээ hаа, тэрэниие хүтэлбэрилхэ шадабаритай хүнүүдшье олдохо байгаа. Культурын байшанда хүгжэмэй хэрэгсэлнүүдшье бии. Энэ байшангай дэргэдэ духовой оркестрын инструментнүүд бии юм. Теэд тэрээндэ наадаха хүнүүдэй үгы дээрэhээ жэбэржэ, муу боложо байна.

Аймагайнгаа центрын Культурын байшангай дэргэдэ hаяар хүгжэмэй кружок эмхидхэхэ бэзэ гэжэ аймсоведэй гүйсэдкомой Культурын таhагта найдагдана.

Б. Шоёнов.

Мартагдаhан радиоузел

Бичурын аймагай Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой радиоузел үнинэй хүдэлмэрилнэгүй. Юуб гэхэдэ, колхозой правлени радиоузелда ажаллаха тусхай хүниие томилноогүй, радистые бэлэдхэхэ тушаа анхарал хандуулнагүй.

Тиимэhээ колхозой гэшүүдэй гэрнүүдтэ радиоточконууд оруулагдаhан байбашье, колхознигууд радио шагнаха аргагүйдэнэ.

Б. Бармитов.

...аа дулдыданги бэшэ байха ба ...эй бэеэ хамгаалха хүсэ шада-...үгжөөхэ зорилго имагтал дээдэ ...н, түрүү техникын үндэhэ hуу-...ээрэ шиидхэгдэжэ шадагдаха ...а, тиин шиидхэгдэhэншье бай-...

...социалистическэ байгуулалтын ...та түйлахын тула хэрэгтэй шу-... эрхэ нүхэсэлынь хадаа хүдэл-...шэд ба тариаашадай эдэбхи үүс-...а шэн зоригто ажал мүн гэжэ ... Ленин тоолодог hэн.

...оциализм байгуулха талаар Ле-... зохёоhон түсэбые советскэ ... Ленинэй хэрэгые үргэлжэлүү-...—И. В. Сталин түрүүтэй Ком-...стическэ партиин хүтэлбэри до-...бажа бэелүүлhэн байна. Лени-...н дайсад—троцкистнар, зино-...уд, бухаринецууд, буржуазна ...оналистнууд социализм бай-...а ябадалда элдэб эсын аргаар ...а хэхэ гэжэ hэдэдэг hэн. Тэ-...й эбсэшэгүйгөөр тэмсэhэн со-... арад хүшэр хүндэ бэрхэшээл-...е дабан гаража, хүн түрэлтэ-...үүхэдэ эгээн түрүүшынхеэ шэ-...ниитын байгуулалта — социа-... байгуулба.

...низмын агуухэ зоригжуулхы ...анар энэ баримта дээрэ илан-...ли тодоор харагдана.

...оноо индустриализацилха тухай ...унистическэ партиин бэелүүл-...хөөрэшэтүй шангa хараа шу-... үндэhөөр манай Эхэ орон ...нги, аграрна орон байhанаа ... богонихон болзор соо мүнөө ...түрүү шэнэ техникээр зэбсэг-...эн хүндэ индустритай хүсэн тү-... индустриальна гүрэн болоhон ...энэй үндэhөөр арадай ажа-...бүхы hалбаринуудта түрүү тех-...нэбтэрүүлэгдэбэ.

... ажахые шэнэдхэн хубилга-...рхтэшье ленинизмын сурталай ...ндаhаниинь мүн лэ эли то-...харагдана. Газар газарта боло-...коллективизацилга ба нюдарган ...улые усадхалга хадаа хүдөө ...удта социалистическэ үйлэдбэриин харилсаануудай илалтые харуулhан гүнзэгы ехэ революционно эрьелтэ байhан юм.

Манай орон дотор социализмын илаhанай үндэhөөр советскэ обществын хүгжөөгшэ хүсэнүүд болохо советскэ патриотизм, арадуудай хани барисаан, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл урган гараhан байна. Коммунистическэ партиин хүгжөөн гаргаhан эдэ олониитын хүсэнүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда Советскэ Союзай түйлаhан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтые хангаа, мүн манай ороной саашадаа илалта түгэсөөр хүгжэхэ байhанай найдабари болоно.

Дайнай урда тээхи табанжэлнүүдэй үедэ манай орон дотор культурна революци бэелүүлэгдэhэн байха юм. Энэ хадаа ленинскэ сурталай гүнзэгы ехэ зоригжуулхы хүсые эли тодоор гэршэлэн харуулба. Пролетариат ороноо хүтэлбэрилхын түлөө шухала хэрэгтэй культурна ба захиргаанай ажал ябуулха хүсэд хүрэхэ хэмжээнэй кадрнуудгүй дээрэhээ засагаа абажашье, тэрэнээ бэхижүүлэн барижашье шадахагүй юм гэhэн бүхы реформистнуудай хуурмаг номнол дэлгэрэнхэй байтаа. Агуухэ Ленин реформистнуудай энэ номнолые бута сохибо. Пролетариат эгээн түрүүн засагаа гартаа абаха ёhотой, тэрэнэйнгээ hүүлээр пролетариадай диктатурын, советскэ байгуулалтын үндэhөөр культурна революциин асуудалые, мүн тэрэшэлэн арадай дундаhаа гараhан хүтэлбэрилэгшэдэй ба захиргаанай ажал ябуулха хүнүүдэй олон тоото кадрнуудые бии болгохо асуудалые шиидхэхэ зэргэтэй гэжэ Ленин заагаа бэлэй. Советскэ Союз түрүү культуратай орон болоо. Манай ороной 57 миллионhоо үлүүтэй хүн зон али бүхы hуралсалда хабаадана, бүгэдэниитын долоон жэлэй hуралсал бэелүүлэгдэнхэй, бүгэдэниитын арбан жэлэй hуралсал бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Дээдэ hургуулинуудта ба техникумүүдтэ 3 миллион гаран хүн hуралсана. Манай орон дотор шэнэ, арадай социалистическэ интеллигенци ургаан гараа. Энэ хадаа культурна революциин шухалын шухала үрэ дүнгүүдэй нэгэниинь мүн.

III.

Коммунистическэ партиин түүхэтэ зорилго социализм байгуулгаар дүүрэхэгүй юм гэжэ агуухэ Ленин hургадаг hэн. «Манай парти, — гэжэ Ленин заадаг hэн,—алад саашаа харана: социализм заатагүй шата дамжан хүгжэhөөр коммунизм болохо юм, тэрэнэй туг дээрэ иигэжэ бэшээтэй байха: «Хүн бүхэн шадабариингаа зэргээр ажаллаха, хүн бүхэндэ эрилтынь зэргээр үгэхэ» (Зохёолнууд, 24-дэхи том, 62-дохи нюур). Ленинэй зохёолнууд дотор коммунистическэ общество байгуулха арга замууд тухай гайхамшагта сэсэн заабаринууд үгтэнхэй. Өөрынгөө Центральна Комитедые тойрон нягтаар жагсаhан Коммунистическэ парти Ленинэй захяае дүүргэлтэ болгон, коммунизм байгуулха замаар советскэ арадые хэлбэришэгүйгөөр ба этигэл найдабаритайгаар хүтэлбэрилжэ ябана.

Манай парти ба правительство Ленинэй хэрэгые үргэлжэлүүлэн, арадай ажахын бүхы хүгжэлтын ба оронойнгоо бэеэ хамгаалха хүсэ шадалай үндэhэ hуури болгошо хүндэ индустриие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ политика ябуулна.

Хүндэ промышленностиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ хэрэгтэ айхабаралаа hуладуулангүйгөөр Коммунистическэ парти хадаа агуухэ Ленинэй заабариие дүүргэлтэ болгон, социалистическэ хүдөө ажахын али бүхы hалбаринуудые эрид ехээр хүгжөөхэ тухай, мүн тэрэшэлэн арадай хэрэглэлэй эд бараануудые ехээр үйлэдбэрилхэ тухай саг үргэлжэ оролдоно.

Ойрын таба—зургаан жэлэй турша дотор ороhо тариаанай жэл бүриин валовой сутлуулбариие 10 миллиард пүүдhээ бага бэшэ хэмжээтэй болгохо ба малажалhаа абтадаг ашаг шэмые хоёр—хоёрhоо үлүү дахин ехэ болгохо гэhэн зорилго партиин ЦК-гэй январска Пленум табиба. Арадай ажахын айхабтар ехэ удхашанартай энэ зорилгые дүүргэхын тула ороной али бүхы районуудта ороhото культуранудай ургаса дээшэлүүлхэ, нэлэнхы ехэ шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилжэ, ороhо тариа үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ зэргэтэй. Социалистическэ хүдөө ажахые хүсэ ехэтэйгээр хүгжөөхэ ба хүдэлмэришэн анги болон колхозно тариаашадай хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаhан эдэ хэмжээ-ябуулгануудые советскэ арад халуунаар дэмжэнэ.

Коммунистическэ общество байгуулагшадай, ушар ёhо мэдэхэ хэдэн миллион советскэ хүнүүдэй творческо эдэбхи үүсхэл табадахи табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ, шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахын тула советскэ залуушуулай гаргаhан патриотическа хүдэлөөндэ, парти ба правительствын хараалhан бүхы хэмжээ-ябуулгануудые үргэн ниитэ арад зоной халуунаар дэмжэhэн ябадалда илангаяа эли тодоор харагдана.

IV.

Ленинизм хадаа советскэ арадай коммунизм байгуулха хэрэгтэнь харгы замые гэрэлтүүлэгшэ одон мүн, тэрэ хадаа хүн түрэлтэнэй зол жаргалай ерээдүйн түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө бүхы дэлхэйн хэдэн зуугаад миллион хүнүүдэй тэмсэлэй тугынь мүн болоно. СССР дотор социализмын илалта түгэлдэрөөр байгуулагдажа байhан нүлөө доро, мүн тэрэшэлэн дэлхэйн үмхирhэн капиталистическэ системын кризисэй саашадаа гүнзэгырhэнэй үндэhөөр империализмын гэнжэнүүд hула газартаа таhалагдажа, демократиин ба социализмын замда эрэлхэг зоригтойгоор гараhан шэнэ оронууд бии болохо гэжэ агуухэ Ленин сэсэн мэргэнээр уридшалан хараhан байгаа.

Ленинэй гайхамшаг мэргэнээр уридшалан хараhаниие дэлхэйн хоёрдохи дайнай hүүлээр болоhон түүхын хүгжэлтэ бүрин түгэс гэршэлбэ. Фашизмын гол гуламтануудые Советскэ Армиин бута сохиhоной эсэстэ хэдэ хэдэн оронуудай арад зон империализмын системэhээ таhаран гаража, арадай-демократическа байгуулалта тогтообо. Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэн түгэлдэр лагерь бии болоо.

Арадай демократиин оронуудай ажалша ниитэ коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэри доро ябажа, гүрэнэйнгөө шэнэ байгуулалтые улам бэхижүүлнэ, СССР-эй ахадүүгэй туhаламжада ба тэрэнэй айхабтар ехэ түүхэтэ дүй дүршэлдэ түшэглэн, социализм байгуулжа байна.

Ленинскэ агуухэ сурталай нүлөөгөөр дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зоной ехэнхи хуби болошо Азиин арадууд эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ жагсаанхай. Империалистическэ богоолшолгын хөөмэгиые бута сохижо, Хитадай Арадай Республика байгуулhан хитад арадай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта энээнэй эли тодо гэршэнь болоно. Хитад арад агуухэ Ленинэй зааhан замаар ябажа, түүхэтэ богонихон болзор соо түйлай ехэ шэнэдхэн хубилалтануудые бэелүүлhэн байна. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын, Вьетнамай Демократическа Республикын ба Монголой Арадай Республикын арадууд шэнэ байдалаа зохёожо байна.

Колониальна Индиин орондо мүнөө үедэ Индийскэ Республика байгуулагдаад, хүгжэжэ байна. Тэрэ хадаа эб найрамдалые бэхижүүлхэ ба арадуудай хоорондохи хани барисаае хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэхэн оруулалта хэнэ. Индонези ба Бирма колониальна дарлалтые хобхолон хаяа. Гадаадын империалистнуудта дарлагдажа байгаа Азиин бусад оронуудта национально-сүлөөрэлгын тэмсэл улам үргэдэнэ.

Социализмын ба демократиин лагериин айхабтар ехэ амжалтанууд капиталистическэ, колониальна ба дулдыдангишье оронуудай ажалшадта хүсэ ехэтэ нүлөө үзүүлжэ, ажалшадай сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлые улам хүгжөөнэ. Хүн түрэлтэнэй гурбанай хоёр хуби үшөөл капиталистическэ дарлалта доро байhаар.

Эдэ бүгэдэ ажалша ниитын дунда улам ехээр дурагүйтэлгэ үүсхэнэ, империализмда эсэргүүгээр, англо-американска империалистнуудай бэлэдхэжэ байтаа дэлхэйн шэнэ дайнда эсэргүүгээр тэмсэлдэ тэдэниие жагсаана. Эб найрамдалай түлөө арад ниитын тэмсэл улам ехэ далайсатай боложо байна. Советскэ Союз ба Хитадай Арадай Республикын арадуудай эбдэршэгүй бата бэхи хани барисаан хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хангаха найдамтай түшэг тулгуури мүн.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин эхи татаhан замаар Европын ба Азиин хэдэ хэдэн оронуудай арадууд дабшажа ябана. Тэдэнэр өөhэдынгөө оронуудта арадай-демократическа байгуулалта тогтоогоод, дэлхэйн сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй гол гуламта ба эб найрамдалай туг баригша болоhон СССР-ые тойрон нягтаар жагсаанхай. Агуухэ Ленинэй зааhан эгээн үнэн зүб энэ замда дэлхэйн бүхы арадууд заатагүй гарахал. Ленинизмын илалта түгэс агуухэ сурталай бүхы дэлхэй дээрэ бадаран дэлгэрхыень ямаршье хашалтанууд, хаалта хүшүүргэнүүд hаатуулхагүйл.

Проф. И. ВОЛКОВ.

„Польско-советскэ хани барисаае улам бэхижүүлхэ“

ВАРШАВА, апрелиин 19. (ТАСС). «Польско-советскэ хани барисаае улам бэхижүүлхэ!», «Эгээн лэ үнэтэ юумэеэ, Советскэ Союзтай байгуулагдаһан хани барисаагаа аршалан хамгаалха!» — гэһэн уряатайгаар хани барисаан, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Советско-Польско Договорой арбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд ба вечернүүд бүхы Польша дотор боложо байна. Энэ договор 1945 оной апрелиин 21-дэ баталагдаһан юм.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ силезскэ шахтада олон зоной хабаадалгатай суглаан болоо. Силезскэ горнягууд хадаа Донбасстахи И. В. Сталинай нэрэмжэтэ шахтын горнягуудта бэшэг эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Хүндэ хүшэр сагта бидэндэ Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй туһаламжа үзүүлһэндэ баясхалантай байнабди, тэрэниие хэзээдэшье мартахагүйбди. Советскэ Союзай дүй дүршэл ба жэшээ бидэнэй үдэр бүриин ажал хүдэлмэридэ туһална. Советскэ Союзай арадуудтай хани ёһонойнгоо ба ахадүүгэй холбоо барисаае эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэбди гэжэ бидэнэр таанадые найдуулнабди. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр бидэнэр тэмсэхэбди».

«Байльдон» гэжэ заводой металлургнууд Свердловскдохи хүндэ машина бүтээлгын Уральска заводой коллективтэ амаршалгын бэшэг эльгээгээ. Советскэ ханинартаа арадай Польшын бусад олон предприятинуудай коллективүүд олон тоото бэшэгүүдые эльгээһэн байна.

Келецскэ воеводствын Опочно гэжэ городой ажалшад И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Варшавска культурын ба наукын ордоной советскэ барилгашадтай уулзаа. Энэнь польско ба советскэ арадуудай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаае эли тодоор харуулаа.

Болгариин хүдөө ажахын хүгжэлтэ

СОФИ, апрелиин 19. (ТАСС). Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ зорилгоор Болгариин коммунистическэ парти ба арадай правительство шухала хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ байна.

ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө газартаряалангай министр Станко Тодоров иигэжэ мэдүүлээ. Мүнөө үедэ манай орон дотор ажалай кооперативно-газартаряалангай 2.721 ажахы бии. Эдэ ажахынууд таряашадай 590 мянган ажахые нэгэдүүлнэ, 25.300 мянган декар (декар 0,1 гектартай тэн юм) кооперативна газартай. Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынууд һүүлэй жэлнүүдтэ горьтой амжалта туйлаа. Хэрбээ, 1950 оной эсэстэ кооперативуудай ниитын хогшол зөөри 1.691.140 мянган левээр сэгнэгдэдэг байтаа һаа, 1954 оной эсэстэ 3.752.615 мянган левээр сэгнэгдэнэ. Энэ үе соо ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай хубаагдадатгүй фондын зөөриин хэмжээн 365.514 мянган лев байһанаа, 1.961.593 мянган лев хүрэтэр гү, али 5 үлүүтэй дахин нэмээ. Энэ хадаа 1950 онойхитой сасуулбал, 1954 ондо виноградннигуудые тарилгые 230 процентээр, үрэ жэмэстэ модо тарилгые 490 процентээр ехэ болгохо, үнеэдэй тоое 150 процентээр, гахайн—6 дахин, хониной—78 процентээр, шубуунай—20 шахуу дахин олон болгохо арга боломжо ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудта олгоо. Ажалай кооперативно-газартаряалангые бүхы ажахынуудта эбэртэ бодо малай, хониной, гахайн, шубуунай фермэнүүд байгуулагдаа. Ажахынуудай 60 гаран процентнь мориной фермэнүүдтэй болонхой.

Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудта ургаса хуряан абалга ба малай ашаг шэмэ үгэлгэ үмсын ажахынуудайхида орходоо нилээд ехэ байна. Хамтаараа ажал хэлгын булюу һайн байһаниинь жэл ерэхэ тудам бүри эли тодоор харагдана.

Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудые хүгжөөхэ ба эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ тухай парти ба правительство ехэ анхарал хандуулна. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхын тулада хэдэ хэдэн шэнэ хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа. Болгарска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй пленумэй энэ оной январиин 31-дэ гаргаһан тогтоолой ёһоор хүдөө ажахыда мүнгэ һомололго ехэ болгогдохо, МТС-үүдэй хэһэн полевой хүдэлмэриин түлөө натура түлөөһэн 50 процентээр, мүнгэн түлөөһэн 35 процентээр хороогдохо, страховой түлөөһэн гэхэ мэтэ бага болгогдохо байна.

Ажалай кооперативно-газартаряалангай ажахынуудай дүрбэдэхи конференци энэ оной февральда боложо, ажалай коперативно-газартаряалангай Уставта хубилалта ба нэмэлтэнүүдые оруулаа. Тэрэнэй ёһоор хубаагдахагүй фонддо мүнгэ оруулга 7 процентһээ 5 процент хүрэтэр бага болгогдохо байна; мүн хамтын суглаанай үүргэ дээшэлүүлэгдэхэ юм; ТКЗХ-гэй гэшүүдтэ аванс үгэхэ гурим һайжаруулагдаха; эхэ—эхэнэрнүүд тухай оролдолго ехэ болохо байна.

Партийна хүтэлбэрилгые үйлэдбэридэ дүтэлүүлхын түлөө партиин околийска комитедүүдэй дэргэдэ околийска комитедэй секретарь түрүүтэй инструкторнуудай бүлэг байгуулатдаа. Тэдэнэр ТКЗХ-дэ болоһон МТС-үүдтэ саг үргэлжын тодорхой туһаламжа үзүүлхэ байна.

Партиин шиидхэбэреэр дүй дүршэл ехэтэй кадрнууд деревнидэ эльгээгдээ. Центральна ба окружной эмхи зургаануудһаа нэгэ мянга гаран дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэд хүдөө тосхонуудта гараһан байна. Тэдэнэй 400 гараниинь ТКЗХ-тэй түрүүлэгшэнэрээр һунгагдаа.

Ороноо шууд индустриализацилгада үндэһэлэн хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай парти ба правительствын гаргаһан шиидхэбэринүүд үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ Болгариин ажалша таряашадые зоригжуулна.

Хитадай ба зүүн оронуудай хоорондохи культурна харилсаан үргэдхэгдэнэ

ПЕКИН, апрелиин 19. (ТАСС). Хариин оронуудтай культурна холбоо барисаа байгуулха Хитадай арадай общественные мэдээнүүдые үндэһэ болгон КНР-эй ба бусад зүүн оронуудай хоорондохи культурна харилсаанай үргэдхэгдэжэ байһан тухай Синьхуа агентство мэдээсэнэ.

Корейн, Монголой, Вьетнамай, Индиин, Бирмын, Индонезиин, Цейлоной, Пакистанай, Японии болон бусад зүүн оронуудай мянга гаран элитэ уранзохёолшод, эрдэмтэд, хүгжэмшэд, артистнууд, уранзураашад, журналистнууд һүүлэй табан жэл соо Хитадта ерээд ошоһон байна.

Индиин, КНДР-эй, Индонезиин, Монголой культурын ба искусствын ажал-ябуулагшадай делегаци 1953—1954 онуудта Хитадта ерээд ошоһон юм.

Кинофильмнүүдые андалдан абалсалта культурна харилсаа байгуулха формонуудай нэгэн болоно. «Два бигха земли», «Урагаан» ба «Бродяга» гэжэ индийскэ фильмнүүдые, «Нарагүй үйлсэ» гэжэ японско кинофильмые ба «Партизанай басаган» гэжэ корейскэ кинофильмые Хитадай киностудинууд мүнөө жэлдэ хитад хэлэн дээрэ оруулан буултабарилха гэжэ байна.

Табан жэлэй турша соо, үнгэрэгшэ жэлэй июнь хүрэтэр японско авторнуудай 200 гаран ондоо нэрэтэй зохёолнууд хитад хэлэн дээрэ оршуулагдаад, хэблэн гаргагдаа. Мүн энэ үе соо индийскэ классическа ба мүнөө үеын литературын олон зохёолнууд хитад хэлэн дээрэ оршуулагдаһан байха юм. Индонезийскэ арадай дуунуудай сутлуулбари һаяхан хэблэн гаргатдаһан байгаа. Тэрэниие хитадай хүн зон ехээр һонирхоһон байна. Мүн корейскэ, монголой, вьетнамска, турецкэ уран һайхан литературын зохёолнууд хитад хэлэн дээрэ оршуулагдаа.

Австрийска Министрнүүдэй Соведэй заседани

ВЕНА, апрелиин 19. (ТАСС). Австрийска Министрнүүдэй Соведэй заседани мүнөөдэр болоо. Мүнөөдэрэй заседани тухай хуулита коммюнике соо, тусхайлбал, иигэжэ хэлэгдэнэ. Австрийска правительствын делегациин Москва ошоод ерэһэн тухай ба хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай федеральна канцлер Рааб дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн байна. Апрелиин 25 хүрэтэр парламентын главна комитедтэ дэлгэрэнгы элидхэл хүргэхэ, мүн хоёр палатын хамтын заседаниин апрелиин 27-до болоходо зохихо мэдүүлгэ хэхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абтаа.

Правительствын гэшүүдэй зүгһөө дотоодын хэрэгүүдэй министр Гельмер делегациин гэшүүдтэ баясхалан хүргөө.

Азиин ба Африкын оронуудай конференци

БАНДУНГ, апрелиин 18. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Азиин ба Африкын оронуудай конференциин нээмэл пленарна заседани мүнөөдэр болоо. Тэрээн дээрэ конференциин хүдэлмэрилхэ гурим ба зүбшэхэ зүйлнүүд баталагдаһан байна.

Заседаниин эхилхэдэ түрүүлэгшэ Индонезиин премьер-министр Састроамиджойо иигэжэ мэдээсээ. Доро дурсагдаһан асуудалнуудые зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые пленарна заседанида һайшаан дурадхаха гэжэ делегацинуудые толгойлогшонор хаамал заседани дээрэ хэлсээ: 1) экономическа харилсан ажаллалга; 2) культурна харилсан ажаллалга; 3) хүнэй эрхэнүүд ба өөрыгөө тодорхойлхо эрхэнүүд; 4) бэеэ даанхай бэшэ арадуудай проблемэ; 5) бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые ба харилсан ажаллалгые хангалга.

Нээмэл, мүн хаамал заседанинуудые үнгэргэдэг байхые, тиихэдээ конференциин ябаса тухай коммюнике үдэр бүри толилжо байха, конференциин дүүрэхэдэ дүнгэй коммюнике толилхо гэжэ делегацинуудые толгойлогшонорой һайшаан дурадхаһан тухай Састроамиджойо мүн лэ мэдээсээ.

Зүбшэхэ зүйл нэгэн дуугаар һайшаагдаа.

Удаань юрэнхы дискусси эхилжэ, Камбоджын, Цейлоной, Египедэй, Золотой Берегэй, Иранай ба Ирагай делегадууд үгэ хэлээ.

БАНДУНГ, апрелиин 19. **(ТАСС-эй тусхай корр).** Азиин ба Африкын оронуудай конференциин мүнөөдэрэй үглөөнэй пленарна заседани дээрэ юрэнхы дискусси үргэлжэлүүлэгдээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай конференцидэ эльгээһэн амаршалгые ба бусад хэдэн амаршалгануудые заседани эхилхэдэ конференциин генеральна секретарь Руслан Абдулла Гани (Индонези) уншаа. Элдэб хүнүүд ба организацинуудһаа 300 гаран амаршалгын бэшэгүүдые конференци абаа гэжэ тэрэ мэдээсээ.

Удаань Эфиопиин, Япониин, Иорданиин, Лаосой, Ливанай, Либериин, Ливиин, Непалай, Пакистанай, Филиппинэй ба Суданай делегадууд үгэ хэлээ.

Үгэ хэлэгшэд энэ конференциин шухала удхашанартай байһые тэмдэглээ. Түүхэдэ анха түрүүнээ Азиин ба Африкын оронуудай түлөөлэгшэд эндэ уулзаһан байна. Энэ конференци хадаа эб найрамдалай ба материальна һайн байдалай түлөө тэмсэлдэ дурсагдаһан оронуудай арадуудай хоорондоо нягтаар харилсан ажаллаха ябадалда үндэһэ һуури табижа үгэхэ үүргэтэй байна. Үгэ хэлэгшэдэй нилээд олониинь империалистическэ гүрэнүүдэй колониальна политикые хурсаар шүүмжэлээ.

Азиин ба Африкын оронуудай экономическа талаараа бэеэ даанхай болохо асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулха зуураа, конференцидэ түлөөлэгдэһэн оронуудай хоорондохи экономическа харилсан ажаллалгые үргэдхэхэ шухала гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Азида ба Африкада колониальна ёһо гуримые хүсэдөөр зайсуулхые Эфиопиин түлөөлэгшэ уряалаа. Азиин ба Африкын оронуудай экономическа талаараа түргэнөөр хүгжэхэ шухала байһан тухай хэлэхэ зуураа, экономическа талаараа бэеэ даанхай болонгүйгөөр, политическэ талаараа бэеэ даанхай болохо аргагүй гэжэ Эфиопиин делегат тэмдэглээ.

Япониин делегат Такасаки үгэ хэлэхэдээ конференцидэ түлөөлэгдэһэн оронуудай хоорондо экономическа нягта харилсан ажаллалга байгуулха асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулһан байна. Уласхоорондын байдал тухай хэлэхэ зуураа, японско делегат хадаа уласхоорондын оршон байдалай түгшүүрилтэй болоод байһые тэмдэглээд, энэ түгшүүрилэй шалтагаануудые зайсуулхын тулада, тэдэниие наринаар шэнжэлэн хаража үзэхыень конференцидэ хабаадагшадые уряалһан байна. Япони хадаа атомна бомбодолтын аюул түбэгые бэе дээрээ үзэһэн дэлхэй дээрэхи гансахан лэ орон болоно гэжэ Такасаки һануулаа.

Японско түлөөлэгшэ саашань иигэжэ мэдүүлээ. Япони хадаа дайн байлдаае ехээр буруушаана. «Дэлхэйн ямаршье хубида хүсэ хэрэглэхэ ябадалые хорихо, уласхоорондын ямаршье арсалдаануудые хэлсээ хэжэ шиидхэдэг заншалтай болохо тээшэ мүнөө үедэ дэлхэйн хүн зондо шухала болоод байна» гэжэ тэрэ хэлээ. Япониин түлөөлэгшэ үгынгөө түгэсхэлдэ иигэжэ мэдүүлээ. «Бүгэдэниитын эб найрамдалые аршалан хамгаалха тухай дурадхалнуудтай хамта экономическа ба культурна харилсан ажаллалга тухай тодорхой дурадхалнуудые» конференци дээрэ оруулха хүсэлэнтэй байнаб.

Азиин ба Африкын арадууд баруунай империализмһаа ба колониализмһаа хүсэд сүлөөрхые хүсэнэ, мүн тэдэндэ бэеэ даанхай байдал хүсэдөөр олгохые эринэ гэжэ Иорданиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Палестинскэ асуудал тухай тогтохо зуураа «Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта» эсэргүүсэлгэдэнь арабска оронуудта туһаламжа үзүүлхыень конференцидэ хабаадагшадые иорданска делегат уряалаа.

Азиин ба Африкын оронуудай конференци хадаа «хоёр агууехэ түбиин арадуудай шэнээр ушар ёһо мэдэлгын ба бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ өөһэдынгөө ехэ харюусалгатай байһые мэдэрэлгын шэнэ үеын эхин болоно» гэжэ Либериин түлөөлэгшэ хэлээ.

Азиин ба Африкын оронуудай хоорондоо харилсан ажаллалгые үргэдхэхэ шухала байһан тухай хэлэхэ зуураа, Индиин премьер-министр Неру ба КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лайн соносхоһон табан принцип энэ харилсан ажаллалгын бодото үндэһэ һуури болохо байна гэжэ Непалай делегат хэлээ. Энэ табан принципые конференци дээрэ хаража үзэхые Непалай делегат дурадхаа.

Пакистанай правительствын Холбоото Штадуудтай сэрэгэй хэлсээ баталһаниинь мэдээжэ байбашьенъ, «уласхоорондын арсалдаануудые шиидхэхын тулада дайн байлдаа хэрэглэлгые» минии правительство буруушаана гэжэ Пакистанай делегат хэлэһэн байна. Конференци дээрэхи ниитын һанамжые зүбшөөлсэһэн хэбэртэй болож, Пакистанска делегат хадаа колониализмые хүсэдөөр зайсуулан усадхаха шухала байһан тухай хэлэһэн байна. Тиихэдээ тэрэ хадаа СССР-эй гадаадын политикые муушалха гэжэ мэхэтэйхэн һэдэлгэ гаргаа.

Пакистанска делегат хадаа доро дурсагдаһан долоон принципүүдые һайшааха уряалтайгаар конференцидэ хандаа, тэрэнэй хэлэһэнэй ёһоор эдэ принципүүд бүгэдэниитын эб найрамдалые сахихын тулада шухала болохо байна: 1. Бүхы түрэнүүдэй суверенитедые ба территориальна бүрин бүтэн байлтые хүндэлхэ; 2. бэеэ даанхай ба суверенна гүрэн бүхэнэй тэгшэ эрхые мэдэрхэ; 3. бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсалгаһаа бэеэ бариха; 4. оронуудай территориальна бүрин бүтэн ба политическэ талаараа бэеэ даанхай байдалда эзэрхэг түримхэй ябуулга хэхэгүй; 5. ганса гансаараа гү, али хамтаараа өөһэдыгөө хамгаалха эрхэ; 6. бүхы арадуудай өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхэ ба ямаршье аргаар колониальна мүлжэлгэ хэлгые буруушаалга; 7. уласхоорондын бүхы арсалдаануудые эбэй ёһоор гуримшуулга.

Филиппинэй түлөөлэгшэ Ромуло конференцидэ США-һаа сэхэ ерээ гэжэ мэдээжэ юм. Теэд үгэ хэлэхэдээ, би Америкын Холбоото Штадуудые бэшэ, харин Азиин оронуудай нэгэниие конференци дээрэ түлөөлнэб гэжэ делегадуудые этигүүлхые оролдоһон байна. Холбоото Штадууд хадаа колониальна оронуудай талые «заримдаа баридаг» байна гэжэ бага зэргээр зэмэлэн Ромуло үгээ эхилһэн байна. Гэбэшье, Америкын Холбоото Штадууд Филиппиндэ «бэеэ даанхай байдал» олгоо гэжэ тэрэ дороо США-е магтажа ороһон байха юм. Удаань филиппинскэ делегат хадаа колониальна дарлалтын, мүлжэлгын, мүн эб найрамдалые сахин хамгаалха шухала асуудалнуудһаа конференциин анхаралые һамааруулха зорилгоор «нэгэ партиин зонхилдог диктатурын аюул», «полицейскэ хиналта» гэхэ мэтэ тухай шашажа ороһон байна.

Юрэнхы дискусси үдын хойто тээ үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

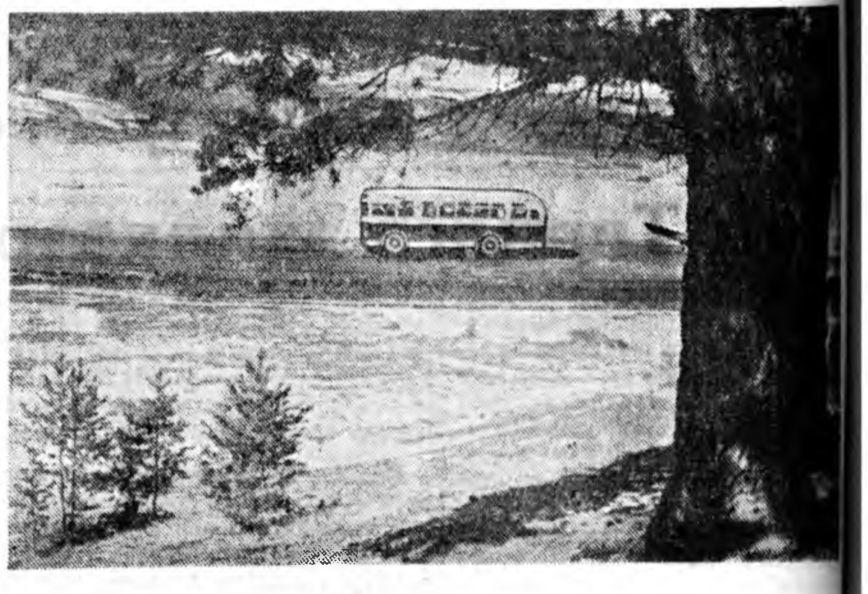
БАНДУНГ, апрелиин 19. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Азиин ба Африкын оронуудай экономическа комитедэй хаамал заседани мүнөөдэр болоо.

Заседаниин һүүлээр тунхаглагдаһан коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Индонезиин экономикын министр Роосено комитедэй түрүүлэгшээр нэгэн дуугаар һунгагдаа.

Комитедэй заседани дээрэ доро дурсагдаһан зүбшэхэ зүйл баталан абтаа: 1. экономикые хүгжөөлгөөр харилсан ажаллалга. 2. Худалдаа наймаа хүгжөөлгөөр харилсан ажаллалга. 3. Бусад һалбаринуудаар харилсан ажаллалга. 4. Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэлгэ. 5. Эмхидхэлэй асуудалнууд.

Зүбшэхэ зүйлдэ оруулагдаһан асуудалнууд тус бүридөө тусгаар зүбшэн хэлсэгдэхэ, асуудал бүхэнөөр болоһон дискуссиин дүн тухай тусхай элидхэлээр конференцидэ мэдээсэжэ байха гэжэ комитет шиидхээ.

Комитедэй удаадахи заседани үглөөдэр болохо байна.

Үдэр бүри Улан-Удэ городһоо аймагай центрнүүдтэ гоё һайхан автобус... ошодог юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мухаршэбэр, Бичура ошохо харгыгаар...

А. Мантаевай фото.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Мүрысөөнэй дүнгүүд

Иволгын аймагай колхозууд 1955—1960 онуудта хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые түсэблэхэдөө 1960 ондо үнеэн бүриһөө 1700 литр һү haaxa гэжэ хараалһан байна. Энэ зорилгые бэелүүлхэ арга боломжонууд тус аймагай алишье колхоздо бии. Һаяхан партиин айком, аймагай Соведэй гүйсэдком үнеэдһээ һү һаалгаар колхозуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй үнгэрһэн зургаан һарын дүнгүүдые гаргаба. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр С. Н. Бурков) колхозуудай хоорондохи мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Энэ колхоз нёдондонойхиһоо 20 мянган литр һү ехээр һаагаа юм. Үнеэн бүриһөө 404 литр һү һааһан «8-е Марта» колхоз хоёрдохи һуурида гараа. Март һарада тус колхоз үнеэн бүриһөө 129 литр һү һааһан байна. Удаадахи һууринуудта «III пятилетка», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд гараба.

Үнеэн бүриһөө 956 литр һү һааһан «Коммунизм» колхозой һаалишан Б. Ц. Норбоева племенной фермэнүүдэй һаалишадай мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлжэ ябана. Удаадань һаалишад Омоктуева, Жа... нова («Улаан Оронго») гэгшэд ... на.

Һүпэй-товарна фермын һаа... шадай мүрысөөнэй дүнгүү... ёһоор, түрүү һуурида Маленк... нэрэмжэтэ колхозой һаалишан В. ... Буркова гараба. В. Буркова ү... бүриһөө 636 литр, Е. Мергинев... 602 литр һү һааһан байна. Ай... дотор 91 һаалишад 250-һаа ... литр һү һааһан байна. Үнеэдээ б... бэшэшье малаа тэжээлээр хүсэд ... гадаггүй, үнеэдээ мууса харуу... даг колхозуудта һү һаалга бага ... даа. Тиин «Коммунизм» колхоз ү... бүриһөө 6 һарын туршада ор... 208 литр, «Улаан-Оронго» ко... 251 литр һү һааһан байна. Эдэ ... хозууд олон малтай томошог аж... нууд юм. Тиин түрүү колхозууд... жэшээ абажа, эдэ колхозу... хүтэлбэрилэгшэд малажалай а... шэмэ абалгые дээшэлүүлхэ т... партиин ЦК-гэй январска Плен... табиһан зорилгые бэелүүлхын ... ажахыгаа доторой арга боло... нуудые хүсэд хэрэглэхэ ёһотой.

Б. Санжи...

Г. Васил...

Урма зоригтойгоор ажаллана

Худаг гэжэ голой адагта Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хониной нэгэ отара байдаг. Энэ хониной отарада нүхэр М. Цыбиков хэдэн жэлдэ ажалладаг юм. Энэ үбэл ехэ саһан орожо, малшадта хүндэ ушар тохёолдоһон байна. Гэбэшье, нүхэр Цыбиков 1954 ондо даажа абаһан 825 толгой хонидоо нэгэшье толгойень гарзалуулангүй ондо оруулаа. Колхозой эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо хони харууһалгада ажаллаха зуураа энэ нүхэр нилээд ехэ дүршэлтэй ба мэргэжэлтэй болоһон байна. Энэ отарада муудаһан нэгэшье хонин үгы, хуу дундаһаа дээшэ шадалтай байна. Дүй дүршэл тухайгаа нүхэр Цыбиков иигэжэ хөөрэнэ: зундаа, намартаа хонидые хоёр дахин уһалхада ехэ һайн юм. Энэ үедэ хонид таргалаа хадаа үбэлэй ямаршье хүйтэниие ядангүй... гэргэдэг. Үбэлэй сагта хони... уһан хэрэггүй, саһа эдеэд ябаа... гэһэн зарим малшадай бодол бу... Хонидые үбэлдөө үдэр бүри за... гүй нэгэ дахин уһалха ёһотой. ...най халуунай үедэ хонидые ...гүүр 4 часай үедэ гаргажа бэл... гээд, үдын халуунда һүүдэр ... зарта байлгаад, дахин бэлшэ... гаргахада һайн. Хонидые яаж... хургуулжа болохогүй, хонид ху... һаа 8—9 часай туршада эдэ... гүй юм. Тиимэһээ хонидые хэ... лэнгүй адуулха ёһотой. 1954 ... хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выст... дэ хабаадалсажа ерээд, мүнөө ... Цыбиков бүришье урма зори... гоор ажаллажа байна.

Д. Цыбиков, ветери... фель...

Һурагшадай вечер

Хэжэнгын аймагай дунда һургуулида «ямар мэргэжэл шэлэхэбши» гэһэн асуудалтай вечер һаяхан үнгэргэгдэбэ. Энэ вечертэ ахалагша классуудай һурагшад хабаадалсаба. Эгээн түрүүлэн һургуулиин багша Валентина Кутузова үгэ хэлэхэ зуураа, элдэб олон мэргэжэл тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Удаань, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд—агроном Троицкая, мелиоратор Филиппов гэгшэд хүдөө ажахы ба өөһэдынгөө мэргэжэл тухай һ... шадта дэлгэрэнгыгээр хө... үгөө. Мүн һурагшадай һонир... асуудалнуудта тэдэнэр харю... зуураа, һурагшадые хүдөө аж... мэргэжэлтэд болохыень уря... байна.

—Хүдөө ажахын мэргэжэлтэ... хо дуратайб,—гэжэ һурагша ... нов болон бусад мэдүүлээ.

М. Гы...

Бурят театр „Улаан Бургалтай“ колхоздо

Бурят-Монголой драматическа театрын артистнар Ториин аймагай томодхогдоһон «Улаан Бургалтай» колхоздо ерэжэ драматург Батожабайн «Галта мүрэн» гэжэ зүжэг харуулаа. Колхознитууд тэдэнэй табиһан зүжэгые ехэ һонирхолтойгоор хараһан ба артистнуудай бэлигтэй һайнаар наадаһаниие тэмдэглэһэн байна.

Нёдондо жэлдэ артистнар ... колхоздо ерэхэдээ программада... сахан зүжэгтэй ерэһэн юм. Ти... колхознигууд хожом ерэхэдэ... зүжэгтэй ерэхыень артистнар... хяа һэн. Гэбэшье, артистна... эрилтымнай дүүргэжэ шадаагү...

С. Бато...

ТОБШО ҺОНИНУУД

Түрүүшын концерт. Республикын культурно-гэгээрэлэй һургуулиин студентнэр Кяхтын МТС-эй механизаторнуудай полидоо гарахынь урда тээ түрүүшынгээ концерт харуулба.

Хорин хүниие мэргэжэлдээ һургаба. Нүхэр Гыргенов Түнхэнэй аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой эмхидхэгдэһэнһээ хойшо... мэршэ дарханаар хүдэлмэ... байна. Энэ хугасаа соо нүхэр ... генов өөрынгөө мэргэжэлдэ 2... ниие һургаа.

Редакторай ор...
О. Г. ГОМБО...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Дочь степей» (8 ч. 30 м., 12 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.), «Человек с ружьём» (10 ч. 30 м., 14 ч. 30 м. ... 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды в переводов — культуры и быта, промышленности — 34.05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00435. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. 2158.